

**Trwałość samozatrudnienia w ramach dotacji na
dofinansowanie podjęcia przez bezrobotnego
działalności gospodarczej udzielonych
w województwie warmińsko – mazurskim
w 2009 roku**

Olsztyn 2013

Spis treści

Wstęp	2
1. Ogólne informacje o przyznawanych jednorazowo bezrobotnym środkach na podjęcie działalności gospodarczej	3
1.1. Uwarunkowania prawne.....	3
1.2. Dotacje udzielone w województwie warmińsko-mazurskim – skala zjawiska.....	4
2. Podmioty gospodarcze w województwie warmińsko-mazurskim w 2009 roku.....	6
5. Charakterystyka podmiotów gospodarczych utworzonych przy wsparciu urzędów pracy w 2009 roku	15
6. Efektywność dotacji przyznanych w 2009 roku bezrobotnym w województwie warmińsko-mazurskim	19
6.1. Ponowna rejestracja w ewidencji powiatowych urzędów pracy osób, które w 2009 roku skorzystały z jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej	26
6.2. Nowe miejsca pracy w powstałych podmiotach	27
6.3. Zwrot dotacji przyznanych bezrobotnym w 2009 roku na podjęcie działalności gospodarczej.....	28
7. Podsumowanie	31

Wstęp

W 2009 roku, Polska, jako jedyny kraj członkowski UE, osiągnęła dodatni wzrost gospodarczy na poziomie 1,7%, jednakże osiągnięty wynik jest poniżej ekonomicznego potencjału rozwojowego gospodarki krajowej, gdyż w roku 2008 nastąpił wzrost wysokości PKB o 5,3%. Pomimo tego, że mikroprzedsiębiorstwa mają zazwyczaj niewielki zasięg działania i niewielki wpływ na otoczenie, to fakt, że w 2009 roku stanowiły one około 96% ogółu firm w Polsce (1 654,8 tys. mikroprzedsiębiorstw) mają one znaczenie w kształtowaniu się gospodarki. Udział firm zatrudniających od 0 do 9 pracowników, w tworzeniu produktu krajowego brutto (PKB) wyniósł w 2009 roku 30,4%. W 2009 roku, liczba mikrofirm zmniejszyła się o 6,4%. Spadek ten wskazuje, że najmniejsze podmioty w Polsce odczuły skutki spowolnienia gospodarczego w naszym kraju, skutkując w tej grupie wzrostem liczby upadłości, zamknięć lub zawieszeń działalności.

Wzmocnienie systemu wsparcia przedsiębiorców tworzących miejsca pracy oraz rozbudowa systemu samozatrudnienia, stanowią podstawowe działania w jednym z priorytetów „Strategii Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w Województwie Warmińsko – Mazurskim do 2020 roku”. Celem działań w tym obszarze, jest uzyskanie wzrostu zatrudnienia w regionie warmińsko–mazurskim, między innymi poprzez inwestowanie w rozwój istniejących podmiotów gospodarczych, a także wspieranie osób, podejmujących działalność gospodarczą.

Organizacja własnego biznesu najczęściej wiąże się ze znacznymi nakładami finansowymi. Właśnie finanse, a raczej ich brak stanowią największy problem osób planujących własną działalność, w szczególności dotyczy to osób bezrobotnych. Jednym ze źródeł pozyskania dodatkowych środków przez te osoby, są urzędy pracy. Od wielu lat obserwujemy w województwie warmińsko-mazurskim dynamiczny wzrost zainteresowania bezrobotnych tą formą pomocy, a co za tym idzie stale rosnącą liczbę udzielonych dotacji i wzrost nakładów finansowych na ten cel. Jedynie w 2011 roku, obniżenie o ponad 60% limitu środków Funduszu Pracy na aktywizację bezrobotnych spowodowało zmniejszenie kwoty na pomoc początkującym przedsiębiorcom, dzięki środkom Funduszu Pracy własny biznes otworzyło tylko 955 przedsiębiorców (spadek o 254,5%). Natomiast już w 2012 roku liczba beneficjentów dotacji wyniosła 1 935 osób (wzrost o 102,6%).

Niniejsza analiza, to ocena funkcjonowania efektywności dotacji, które zostały przyznane bezrobotnym w województwie warmińsko – mazurskim w 2009 r. w dłuższym czasie (do października 2013 roku) oraz efektywność tego programu po czterech latach od otrzymania dotacji. Przedstawiona została również struktura demograficzna beneficjentów wsparcia, pod względem głównych cech demograficznych. Ponadto przedsiębiorstwa powstałe dzięki dotacjom poddano analizie ze względu na ich trwałość i rodzaj prowadzonej działalności. Do sporządzenia opracowania wykorzystano dane ze Sprawozdania MPiPS – 01 o rynku pracy oraz MPiPS – 02 o przychodach wydatkach z Funduszu Pracy, a także informacje z powiatowych urzędów pracy, funkcjonujących w województwie warmińsko – mazurskim.

1. Ogólne informacje o przyznawanych jednorazowo bezrobotnym środkach na podjęcie działalności gospodarczej

1.1. Uwarunkowania prawne

Zasady przyznawania dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej w 2009 roku były regulowane przez następujące akty prawne:

- *Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2013.674),*
- *Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 stycznia 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu dokonywania refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, przyznawania bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz form zabezpieczenia zwrotu otrzymanych środków (Dz. U. Nr 5, poz. 26 z późn. zm.).*
- *Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 kwietnia 2009 r. w sprawie dokonywania refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego oraz przyznawania bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 62, poz. 512 z późn. zm.).*

W ramach przyznanych bezrobotnemu jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej, można było m.in. pokryć koszty pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa, związanych z podjęciem tej działalności. Wysokość udzielonej pomocy w 2009 roku, nie mogła przekroczyć sześciokrotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia, aktualnego na dzień zawarcia umowy.

W przypadku, gdy działalność była podejmowana na zasadach określonych dla spółdzielni socjalnych, wysokość przyznanych bezrobotnemu środków nie mogła przekraczać czterokrotnego przeciętnego wynagrodzenia na jednego członka założyciela spółdzielni oraz trzykrotnego przeciętnego wynagrodzenia na jednego członka przystępującego do spółdzielni socjalnej po jej założeniu.

Bezrobotny zamierzający podjąć działalność gospodarczą i ubiegający się o przyznanie dotacji, powinien złożyć wniosek w urzędzie pracy, w którym był zarejestrowany.

Wniosek o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej mógł być uwzględniony, w przypadku gdy bezrobotny spełniał m.in. następujące warunki:

- w okresie 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku nie odmówił bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, szkolenia, przygotowania zawodowego w miejscu pracy, wykonywania prac interwencyjnych lub robót publicznych,
- nie otrzymał, w okresie 5 lat poprzedzających złożenie wniosku, pożyczki z Funduszu Pracy lub z innych funduszy publicznych środków na podjęcie działalności gospodarczej lub rolniczej,
- nie prowadził działalności gospodarczej w okresie 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej.

1.2 Dotacje udzielone w województwie warmińsko-mazurskim – skala zjawiska

W 2012 roku, w województwie warmińsko-mazurskim dotacjami na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej wsparto 1 935 bezrobotnych, łącznie na ten cel wydatkowano 37 225 960 zł. Analizując ten instrument rynku pracy od 2006 roku, można zauważyć, że do 2011 roku liczba dotacji przyznanych bezrobotnym na rozpoczęcie działalności gospodarczej, a także wysokość wydatków z tych związanych, systematycznie wzrastała. W 2011 roku, na skutek znacznego zmniejszenia wysokości środków Funduszu Pracy nastąpiło ograniczenie możliwości finansowania zarówno dotacji, jak i innych aktywnych form przez urzędy pracy. Jednakże już w 2012 roku, liczba bezrobotnych, którym przyznano dotacje wzrosła o 980 osób (102,6%).

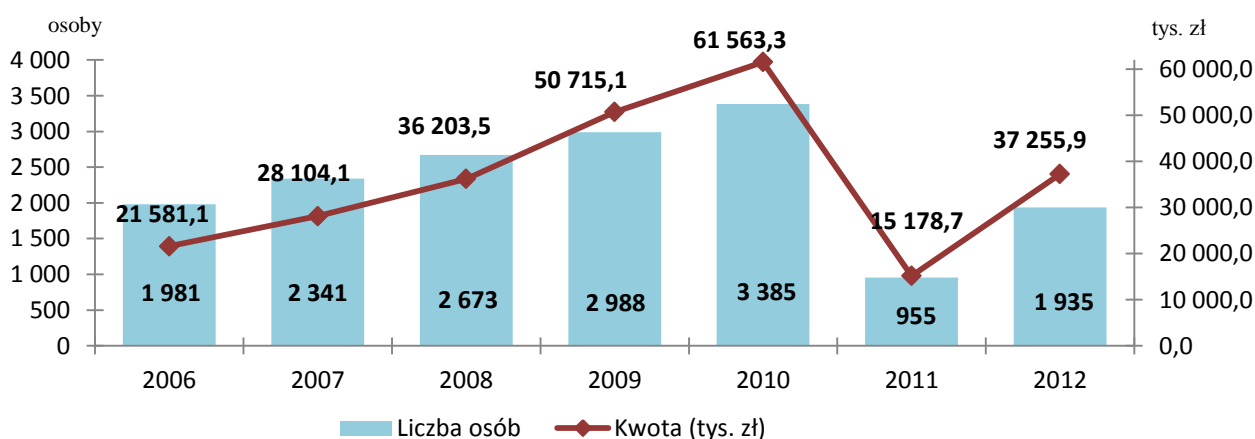
Tabela 1. Dotacje udzielone bezrobotnym w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2006-2012

Wyszczególnienie	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Liczba osób	1 981	2 341	2 673	2 988	3 385	955	1 935
Kwota (w tys. zł)	21 581,1	28 104,1	36 203,5	50 715,1	61 563,3	15 178,7	37 225,9

Źródło: Sprawozdawczość MPiPS-01. Dane PUP.

Łącznie w okresie od stycznia 2006 roku do końca grudnia 2012 roku, środki finansowe na rozpoczęcie działalności gospodarczej uzyskało z urzędów pracy w województwie warmińsko-mazurskim 16 258 osób.

Wykres 1. Dotacje udzielone bezrobotnym w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2006-2012

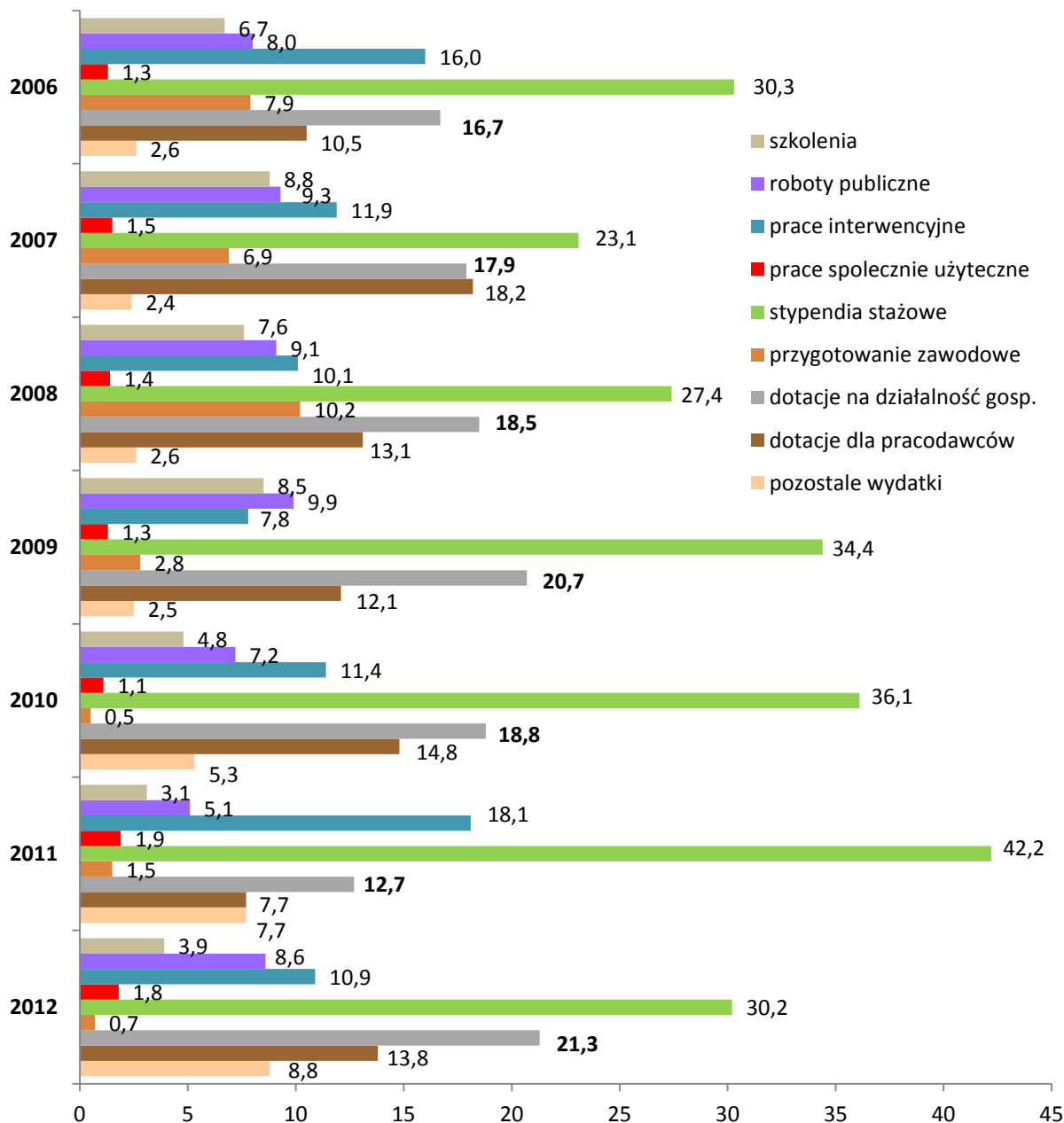

Źródło: Sprawozdawczość MPiPS-01. Dane PUP.

W okresie pięcioletnim (w latach 2006-2010) sukcesywnie wzrastały również nakłady finansowe na przyznawane dotacje. W 2010 roku przeznaczono na ten cel najwięcej środków, tj. 61 563,3 tys. zł. Jest to o 39 982,2 tys. zł (185,3%) więcej niż w 2006 roku oraz o 10 848,2 tys. zł (21,4%) więcej niż w 2009 roku. Obniżenie o ponad 60% limitu środków

Funduszu Pracy na aktywizację bezrobotnych w 2011 roku, spowodowało, iż pozytywna tendencja wzrostu nakładów na samozatrudnienie uległa zahamowaniu. Wydatki na pomoc początkującym przedsiębiorcom wynosiły zaledwie 15 178,7 tys. zł. (o 46 384,6 tys. zł, tj. 305,6% mniej niż w 2010 roku). W 2012 roku, wraz ze wzrostem środków Funduszu Pracy, zwiększeniu uległy wydatki na tę formę aktywizacji bezrobotnych, osiągając sumę 37 255,9 tys. zł (wzrost w stosunku do 2011 roku o 20 077,2 tys. zł, tj. 145,4%).

Wykres 2. Udział wydatków na dotacje dla bezrobotnych w ogólnej kwocie wydatków na programy aktywizujące bezrobotnych w latach 2006-2012 (w %)

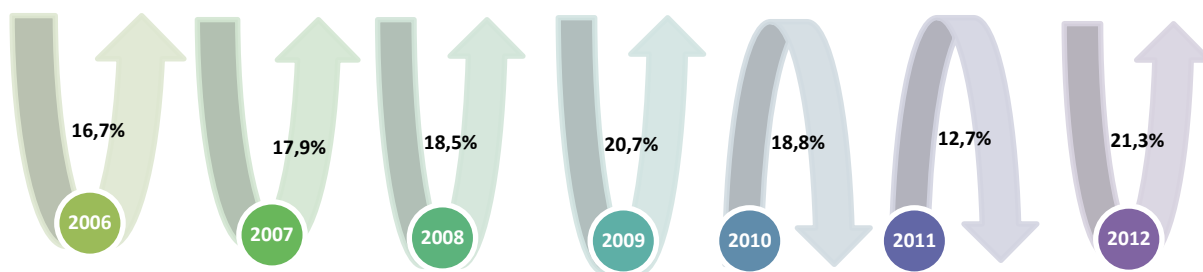
Źródło: Sprawozdawczość MPiPS-02.

Wysokość udzielanych dotacji reguluje *Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*. W latach 2004-2007 nie mogła ona przekraczać pięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia, a od 2008 roku – sześciokrotności tej kwoty. W województwie warmińsko-mazurskim dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej od wielu lat zajmują drugą

pozycję w strukturze wydatków na programy aktywizujące bezrobotnych. Wyjątkiem był rok 2007, kiedy to największe środki finansowe przeznaczono na stypendia i składki na ubezpieczenie społeczne za okres stażu (23,1% ogółu wydatków) oraz refundację kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy (18,2%). Dotacje stanowiły wówczas 17,9% ogółu wydatków.

Do 2009 roku, obserwować można było systematyczny wzrost udziału jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, w ogólnej kwocie wydatków na programy aktywizacji bezrobotnych. W omawianym okresie udział ten kształtował się w przedziale od 16,7% w 2006 roku do 20,7% w 2009 roku. Wzrostowa tendencja zahamowana została w roku 2010, kiedy to udział środków przeznaczonych na dotacje wyniósł 18,8% ogółu wydatków. W 2011 roku udział ten ponownie zmniejszył się do 12,7%, natomiast już w 2012 roku zwiększył się o 8,6 pkt proc. do poziomu 21,3% ogółu wydatków.

Rysunek 1 Udział procentowy wydatków na dotacje dla bezrobotnych w ogólnej kwocie wydatków na programy aktywizujące bezrobotnych w latach 2006-2012

Źródło: Sprawozdawczość MPiPS-02.

2. Podmioty gospodarcze w województwie warmińsko-mazurskim w 2009 roku

W latach 2007-2008 liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w systemie REGON, z roku na rok zwiększała się, jednakże w 2009 roku, figurowało 114 821 firm, czyli o 1 000 mniej niż w 2008 roku. Podmioty województwa warmińsko-mazurskiego niezmiennie w latach 2007-2009 stanowiły 3,1% wszystkich podmiotów figurujących w systemie REGON w Polsce. W 2009 roku, wśród zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników stanowiły 94,2% ogółu firm w województwie. Decyzję o likwidacji firmy, w analizowanym okresie, podjęło 13 532 przedsiębiorców, ich liczba w stosunku do 2008 roku zwiększyła się o 4 012, tj. 47,1%.

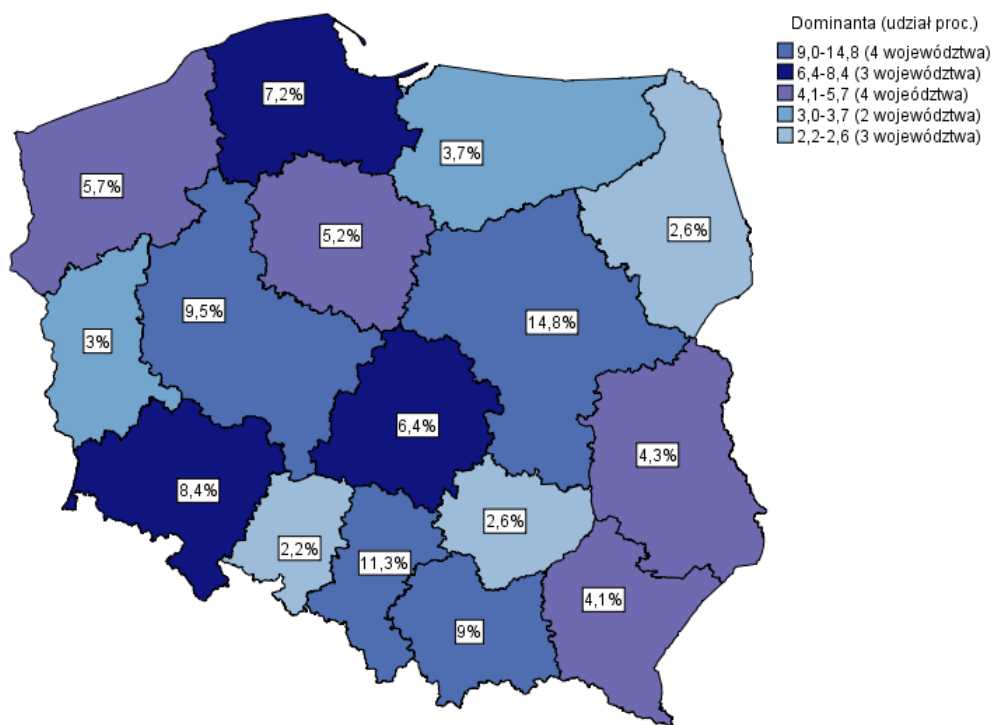
Tabela 2. Podmioty zarejestrowane w województwie warmińsko-mazurskim w REGON

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	Wzrost/ Spadek 2008:2007	Wzrost/ Spadek 2009:2008
Przedsiębiorstwa w regionie - ogółem	113 058	115 821	114 821	2 763	-1 000
Udział regionu w Polsce (w %)	3,1	3,1	3,1	0,0	0,0
Nowo powstałe - liczba	10 409	11 334	12 763	925	1 429
Nowo powstałe – udział regionu w Polsce (w %)	3,5	3,6	3,7	0,1	0,1
Zlikwidowane - liczba	8 532	8 520	13 532	-12	4 012
Zlikwidowane – udział regionu w Polsce (w %)	3,5	3,5	3,8	0,0	0,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL.

W 2009 roku w regionie, powstały 12 763 nowe firmy (o 12,6%, tj. o 1 429 więcej niż w 2008 roku). Nowo utworzone podmioty gospodarcze z województwa warmińsko-mazurskiego stanowiły 3,7% wszystkich powstałych w Polsce. Pod tym względem region zajmuje piąte miejsce w kraju. Mniejszy odsetek nowopowstałych przedsiębiorstw odnotowano w czterech województwach: opolskim – 2,2%, podlaskim – 2,6%, świętokrzyskim – 2,6% oraz lubuskim – 3,0%. Najwięcej firm w skali całego kraju rozpoczęło swoją działalność w województwach: mazowieckim – 14,8%, śląskim – 11,3% oraz wielkopolskim – 9,5%. Podmioty gospodarcze, które powstały w ramach dotacji z urzędów pracy w regionie, stanowiły 23,4% ogółu nowopowstałych firm w województwie.

Rysunek 2 Nowopowstałe podmioty w 2009 roku zarejestrowane w REGON według województw

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL.

W województwie warmińsko-mazurskim, wśród nowo utworzonych firm w 2009 roku przodowały przede wszystkim te, zajmujące się handlem i naprawą – 27,5%, obsługą nieruchomości i firm – 15,5% oraz budownictwem – 14,5%. Dość wysoki udział w strukturze nowopowstałych podmiotów miały także firmy reprezentujące branże przetwórstwa przemysłowego oraz pozostałej działalności usługowej – odpowiednio 8,8% i 7,7%. Najmniejszy udział w strukturze nowo utworzonych podmiotów w naszym regionie miały przedsiębiorstwa, których działalność związana była z: górnictwem, rybactwem oraz wytwarzaniem i zaopatrywaniem w energię elektryczną gaz i wodę (0,1%).

Tabela 3. Struktura branżowa nowo utworzonych mikroprzedsiębiorstw zarejestrowanych w REGON w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2007-2009 (w %)

Wyszczególnienie (sekcje)	2007	2008	2009	Wzrost/ Spadek 2008:2007	Wzrost/ Spadek 2009:2008
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	2,9	3,0	2,4	0,1	-0,6
Rybactwo	0,2	0,1	0,1	-0,1	0
Górnictwo	0,1	0,1	0,1	0	0
Przetwórstwo przemysłowe	8,7	7,9	8,8	-0,8	0,9
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	0,1	0,1	0,1	0	0
Budownictwo	20,0	21,3	14,5	1,3	-6,8
Handel i naprawy	26,4	25,7	27,5	-0,7	1,8
Hotele i restauracje	3,6	3,6	4,5	0	0,9
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	5,0	5,9	5,7	0,9	-0,2
Pośrednictwo finansowe	4,1	4,4	4,1	0,3	-0,3
Obsługa nieruchomości i firm	14,0	13,1	15,5	-0,9	2,4
Administracja publiczna	0,1	0,1	0,0	0	-0,1
Edukacja	2,3	2,1	2,2	-0,2	0,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	4,0	5,1	6,7	1,1	1,6
Pozostała działalność usługowa	8,5	7,5	7,7	-1	0,2
OGÓLEM	100,0	100,0	100,0	0,0	0,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL.

Największą dynamikę zmian na przestrzeni lat 2007-2009 wśród nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych odnotowano w budownictwie, spadek o 6,8 pkt proc. wobec wzrostu o 1,3 pkt proc. w latach 2007-2008. Podobnie w rolnictwie, łowiectwie i leśnictwie, udział procentowy nowo zarejestrowanych firm, w 2009 roku zmniejszył się o 0,6 pkt proc., kiedy w 2008 roku odnotowano wzrost o 0,1 pkt proc.

W latach 2008-2009 największy przyrost firm nastąpił w sektorze zajmującym się obsługą nieruchomości i firm (o 2,4 pkt proc.), kiedy w 2008 roku, ich odsetek spadł o 0,9 pkt proc. Podobnie udział przedsiębiorstw działających w handlu i naprawach w 2009 wzrósł o 1,8 pkt proc. (w 2008 roku spadek o 0,7 pkt proc.). Natomiast odsetek nowo otwartych firm

zajmujących się opieką zdrowotną i pomocą społeczną, na przestrzeni lat 2007-2009 wzrastał, o 1,6 pkt proc. w 2009 roku oraz o 1,1 pkt proc. w 2008 roku.

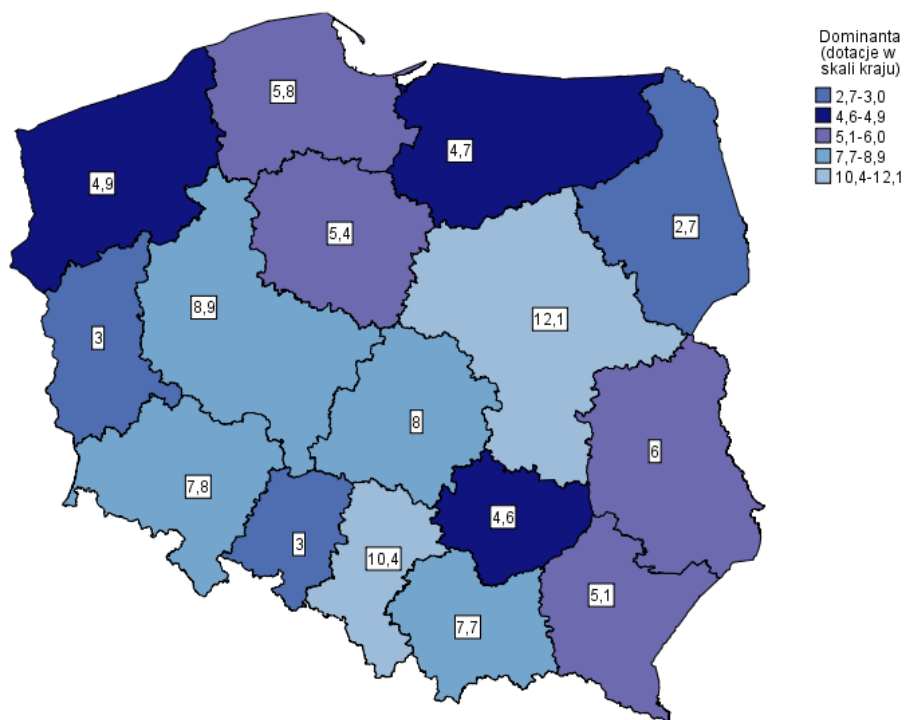
3. Charakterystyka dotacji udzielonych bezrobotnym w województwie warmińsko-mazurskim w 2009 roku

W 2009 roku, w Polsce udzielono 63 898 dotacji bezrobotnym na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej. Do województw, o największej liczbie podmiotów gospodarczych utworzonych dzięki środkom z urzędu pracy należą:

- Mazowieckie – 12,1% ogółu (7 738 podmiotów),
- Śląskie – 10,4% (6 624 podmioty),
- Wielkopolskie – 8,9% (5 662).

Natomiast najmniej dotacji udzielono w województwie: Podlaskim - 1 703 dofinansowania podjęcia działalności gospodarczej przez bezrobotnego (2,7% ogółu w Polsce), Opolskim – 1 926 (3,0%) oraz Świętokrzyskim 2 928 dotacji (4,6%).

Rysunek 3 Udział procentowy dotacji udzielonych bezrobotnym w Polsce w 2009 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL.

W województwie warmińsko-mazurskim, w 2009 roku, dotacje na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej uzyskało 2 988 osób bezrobotnych, co stanowiło 4,7% w skali całego kraju. Region nasz zajmuje tym samym 12 miejsce w kraju pod względem ilości udzielonego dofinansowania na podjęcie własnej działalności gospodarczej.

Największą liczbę podmiotów gospodarczych utworzonych dzięki środkom z urzędu pracy odnotowano w powiatach:

- ostródzkim – 356 podmiotów, tj. 11,9% ogółu,
- iławskim – 332 podmioty, tj. 11,1%,
- m. Olsztyn – 167 podmiotów, tj. 5,6%.

W analizowanym okresie, najmniej dotacji przyznały powiatowe urzędy pracy w: Węgorzewie – 59 (2,0%), Nidzicy – 67 (2,2%) oraz mieście Elbląg – 71 (2,4%).

Tabela 4. Liczba dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej, przyznanych w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2007-2009 (według powiatów)

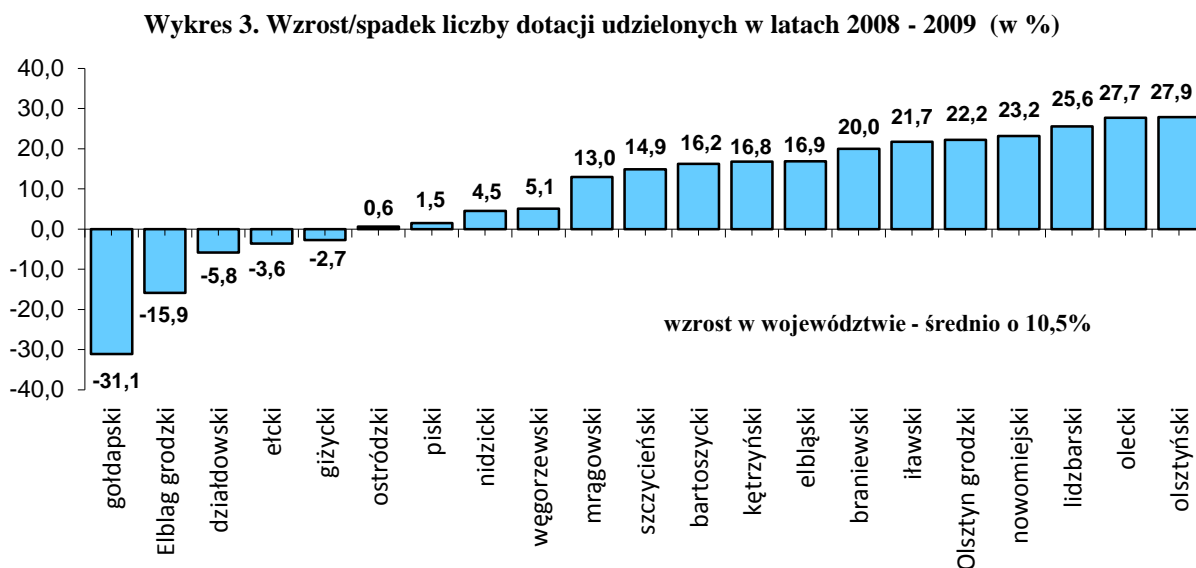
Wyszczególnienie	2007	2008	2009	Wzrost/ Spadek 2008:2007	Wzrost/ Spadek 2009:2008
Bartoszyce	90	129	154	39	25
Braniewo	73	76	95	3	19
Działdowo	130	145	137	15	-8
Elbląg powiat	42	146	126	104	-20
Elbląg miasto	106	59	71	-47	12
Elk	169	171	165	2	-6
Giżycko	109	76	74	-33	-2
Goldap	106	118	90	12	-28
Iława	228	260	332	32	72
Kętrzyn	91	119	143	28	24
Lidzbark Warm.	94	67	90	-27	23
Mrągowo	108	140	161	32	21
Nidzica	62	64	67	2	3
Nowe Miasto Lub.	127	129	168	2	39
Olecko	89	115	159	26	44
Olsztyn miasto	132	130	167	-2	37
Olsztyn ziemski	81	98	136	17	38
Ostróda	276	354	356	78	2
Pisz	109	135	137	26	2
Szczytno	63	86	101	23	15
Węgorzewo	56	56	59	0	3
Warmińsko-Mazurskie	2 341	2 673	2 988	332	315

Źródło: Sprawozdawczość o ryku pracy MPiPS-01. Obliczenia własne.

Podobnie jak w 2008 roku, tak i w roku 2009 wzrost liczby bezrobotnych, którym przyznano jednorazowo środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej wystąpił w szesnastu powiatach (od 2 osób w powiatach: ostródzkim i piskim do 72 osób w iławskim). Spadek liczby bezrobotnych, którzy dzięki pomocy z urzędu pracy rozpoczęli pracę na własny rachunek, odnotowano w pięciu powiatach: najmniejszy w giżyckim (o 2 osoby), a największy w gołdapskim (o 28 osób). Liczba bezrobotnych, którzy skorzystali z tej formy aktywizacji w całym regionie wzrosła o 315 osób.

Biorąc pod uwagę procentowy wzrost liczby dotacji w poszczególnych powiatach warmińsko-mazurskiego, przyznanych w latach 2008-2009, wzrost tego wskaźnika wystąpił w szesnastu powiatach województwa, w przedziale od 0,6% (w powiecie ostródzkim) do 27,9% (w powiecie olsztyńskim). W pięciu powiatach miał miejsce spadek liczby

przyznanych dotacji, kształtujący się w przedziale od 2,7% w giżyckim, do 31,1% w gołdapskim.

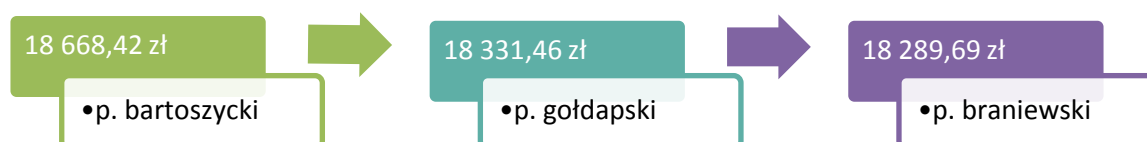
Źródło: Sprawozdawczość MPiPS-01. Dane PUP.

Analizując przyznane dotacje w okresie trzyletnim (lata 2007-2009), pomimo wzrostu liczby udzielonych dotacji w całym województwie (o 647, tj. o 21,7%), na terenie pięciu powiatów zaobserwowano ich spadek. Do grupy tych powiatów należy Elbląg (o 49,3%), powiat giżycki (47,3%), gołdapski (o 17,8%), lidzbarski (4,4%), ęcki (2,4%). Największy wzrost o 66,7% odnotowano w powiecie elbląskim.

Na pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej przez osoby bezrobotne, w 2009 roku przeznaczono w całym województwie 50 715,1 tys. zł (tj. 4,6% wydatków w kraju). Najwięcej na ten cel wyasygnowały Powiatowe Urzędy Pracy w: Ostródzie – 6 039,0 tys. zł (11,9% wydatków w województwie), Iławie – 4 844,0 tys. zł (9,6%), Elblągu – 3 073,6 tys. zł (6,1%). Najmniej środków na dotacje wydatkowano w powiatach: węgorzewskim – 1 095,8 tys. zł (2,2%), nidzickim – 1 136,0 tys. zł (2,2%) oraz giżyckim – 1 353,2 tys. zł (2,7%).

W 2009 roku, przeciętna wysokość dotacji przyznawanej bezrobotnym w województwie warmińsko-mazurskim wynosiła 16 989,98 zł. Najwyższe środki finansowe na rozpoczęcie działalności, w przeliczeniu na jedną osobę, zostały przyznane w powiatach: bartoszyckim (18 668,42 zł), gołdapskim (18 331,46 zł) oraz braniewskim (18 289,69 zł). Najniższą średnią dotacji odnotowano w powiecie iławskim – 14 459,70 zł.

Rysunek 4 Najwyższy przeciętny koszt przyznanych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej w powiatach w 2009 roku

Źródło: Sprawozdawczość MPiPS-01. Dane PUP.

Tabela 5. Środki Funduszu Pracy wydatkowane na dotacje udzielone w województwie warmińsko-mazurskim w 2009 roku

Powiat	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej (w tys. zł)	Udział % wydatków poniesionych w PUP w wydatkach na rozpoczęcie działalności gospodarczej w województwie	Przeciętny koszt (w zł)
Warmińsko-Mazurskie	50 715,1	100,0	16 989,98
Bartoszycki	2 837,6	5,6	18 668,42
Braniewski	1 774,1	3,5	18 289,69
Działdowski	2 416,0	4,8	17 635,04
Elbląski z m. Elbląg	3 073,6	6,1	16 614,05
Elcki	2 863,6	5,6	17 568,10
Giżycki	1 353,2	2,7	18 042,67
Gołdapski	1 631,5	3,2	18 331,46
Iławski	4 844,0	9,6	14 459,70
Kętrzyński	2 270,1	4,5	16 215,00
Lidzbarski	1 615,3	3,2	17 750,55
Mragowski	2 810,5	5,5	17 565,63
Nidzicki	1 136,0	2,2	16 955,22
Nowomiejski	3 033,6	6,0	18 057,14
Olecki	2 869,5	5,7	18 047,17
Olsztyński - ziemski	2 276,0	4,5	16 735,29
Olsztyński - grodzki	2 741,1	5,4	16 512,65
Ostródzki	6 039,0	11,9	17 107,65
Piski	2 206,3	4,4	15 759,29
Szczygieński	1 828,3	3,6	16 620,91
Węgorzewski	1 095,8	2,2	17 674,19

Źródło: Efektywność podstawowych form promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych finansowanych ze środków Funduszu Pracy w 2009 roku, Warszawa 2010 r.

4. Charakterystyka bezrobotnych, którym w 2009 roku przyznano jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej¹

Według analizy danych, nadesłanych przez powiatowe urzędy pracy w województwie warmińsko-mazurskim, w 2009 roku, przeciętnym beneficjentem dotacji najczęściej był mężczyzna mieszkający w mieście posiadający wykształcenie zasadnicze zawodowe, będący osobą młodą pomiędzy 25, a 34 rokiem życia.

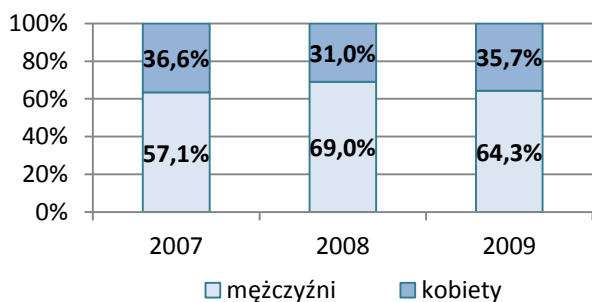
¹ W dalszej części opracowania bazowano na danych zebranych z Powiatowych Urzędów Pracy. Dane te uwzględniają korekty statystyczne oraz zostały pomniejszone m.in. o dotacje udzielone niepełnosprawnym przez PFRON.

W analizowanym okresie, ze wsparcia urzędu w otwarciu własnej działalności gospodarczej skorzystało 1 917 mężczyzn (64,3% ogółu beneficjentów tej formy aktywizacji) oraz 1 065 kobiet (35,7%). Pomimo wzrostu w 2009 roku liczby mężczyzn, którzy byli beneficjentami programu (o 80 osób), ich odsetek w ogólnej liczbie osób otrzymujących dotacje zmalał o 4,7 pkt proc. W porównaniu z 2008 rokiem, nastąpił wzrost liczby kobiet korzystających z tego rodzaju wsparcia (o 241, tj. o 29,2%) oraz ich udziału procentowego w grupie beneficjentów (o 4,7 pkt proc.). Natomiast na przestrzeni trzech lat (2006-2009) udział procentowy kobiet zmalał o 0,9 pkt proc.

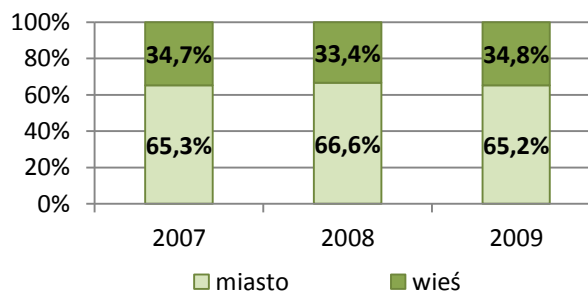
W 2009 roku, 65,2% (1 943 osoby) bezrobotnych podejmujących działalność gospodarczą dzięki dotacji z urzędu pracy to mieszkańcy miast. Wieś, jako miejsce zamieszkania wskazywało 34,8% osób (tj. 1 039 beneficjentów). Podobną strukturę beneficjentów, pod względem miejsca zamieszkania, obserwujemy zarówno wśród kobiet, jak i mężczyzn. Różnice występują tylko w wartości wskaźników – w przypadku kobiet odsetek zamieszkujących w miastach wynosił 68,0% (w 2008 roku 70,5%), natomiast mieszkanki wsi stanowiły 32,0% (w 2008 roku 29,5%). Analogiczne dla mężczyzn wartości te wynosiły: 63,6% (w 2008 roku 64,8%) i 36,4% (35,2%).

Pod względem struktury zamieszkania bezrobotnych rozpoczynających działalność gospodarczą, w latach 2008-2009, zaobserwować można zwiększającą się aktywność osób z terenów wiejskich. W 2009 roku, z dotacji skorzystało 1 039 bezrobotnych mieszkańców wsi, podczas gdy rok wcześniej – 890 osób z tej kategorii (wzrost 149 osób). Zwiększeniu uległ również ich udział procentowy, z 33,4% w 2008 roku, do 34,8% w 2009 roku (wzrost o 1,4 pkt proc.)

Wykres 4. Struktura beneficjentów według płci

Wykres 5. Struktura beneficjentów według miejsca zamieszkania

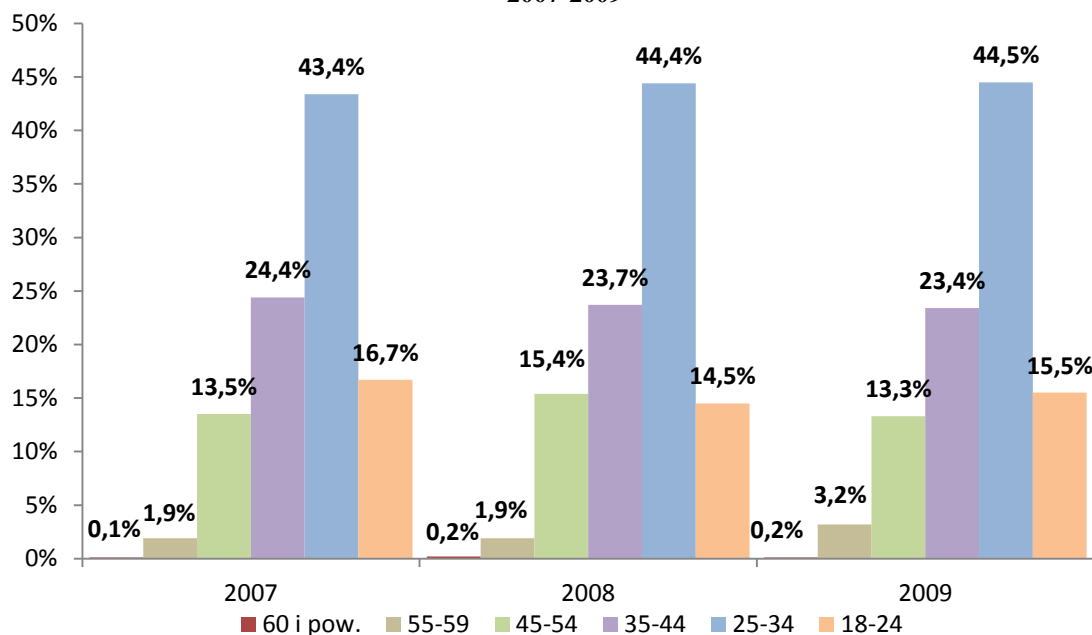
Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne.

Wśród bezrobotnych, którzy w 2009 roku, na rozpoczęcie własnej działalności uzyskali dotacje z urzędu pracy, przeważały osoby młode w wieku 25-34 lata. Stanowiły one 44,5% (1 326 osób) wszystkich beneficjentów omawianej formy aktywizacji. Dość liczną grupą wśród bezrobotnych, którym przyznano dotacje są osoby w wieku 35-44 lata (23,4% ogółu, którym przyznano dotacje, tj. 699 osób). Ponad 15,5% ogółu (462 osoby) stanowili najmłodsi przedsiębiorcy, w przedziale wiekowym 18-24 lata, którzy otworzyli firmę dzięki wsparciu urzędu pracy. Osoby w wieku 45-54 lata, w liczbie 397 osób, w 2009 roku to 13,3% ogółu beneficjentów dotacji. Najmniejszy odsetek osób rozpoczynających pracę na własny rachunek stanowiły osoby starsze. Powiatowe urzędy pracy przyznały środki na podjęcie działalności

gospodarczej zaledwie 97 bezrobotnym powyżej 55 roku życia. W tej grupie, wiek 94 osób, w momencie otrzymania dotacji zamykał się w przedziale od 55 do 59 roku życia (3,2% udzielonych w 2009 roku dotacji), zaś 3 osoby rozpoczynały działalność gospodarczą mając 60 i więcej lat (0,1%).

Od wielu lat, struktura wiekowa bezrobotnych, którzy skorzystali z dotacji nie ulega zmianie. Na tę formę wsparcia osób bezrobotnych, w latach 2007-2008 również najczęściej decydowały się osoby młode w wieku 25-34 lata. Można zauważyć, iż procentowy udział tej grupy bezrobotnych, w analizowanym okresie stale wzrasta – w 2009 roku wzrósł w porównaniu do 2008 roku o 0,1 pkt proc., natomiast w odniesieniu do 2007 roku o 1,1 pkt proc.

Wykres 6. Struktura beneficjentów dotacji udzielonych w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2007-2009

Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne.

Populacja, która również jest liczna w strukturze bezrobotnych, którzy rozpoczęli działalność gospodarczą z środków funduszu pracy, to osoby w wieku od 35 do 44 roku życia. Jednakże, jej udział procentowy w strukturze wiekowej bezrobotnych, którzy skorzystali z dotacji systematycznie spada. W 2007 roku grupa ta stanowiła 24,4%, podczas, gdy w 2008 roku 23,7% (spadek o 0,7 pkt proc.). W okresie trzyletnim, odsetek beneficjentów dotacji zmalał o 1,0 pkt proc.

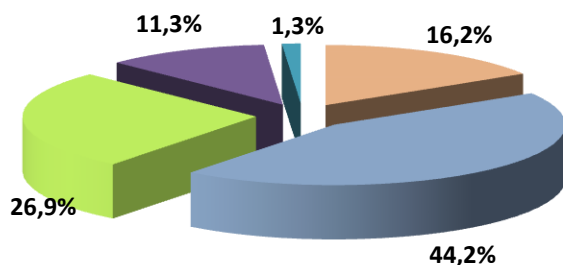
W analizowanym okresie, w najmniejszym stopniu ze wsparcia finansowego urzędów pracy przy podjęciu działalności, korzystały osoby powyżej 55 roku życia. Udział tej grupy w ogólnej liczbie beneficjentów nieznacznie wzrasta: w 2009 roku wynosił 3,4%, natomiast w 2008 – 2,1%, zaś w 2007 – 2,0%.

Struktura wiekowa beneficjentów dotacji, jest porównywalna dla obu płci. Zarówno wśród kobiet jak i mężczyzn dominującą grupą były osoby młode, które pracę na własny rachunek rozpoczęły w wieku 25-34 lata. Odsetek bezrobotnych z tego przedziału wiekowego wśród kobiet wynosił 44,2% (470 osób), u mężczyzn 44,7% (856 osób). Bezrobotni z grupy

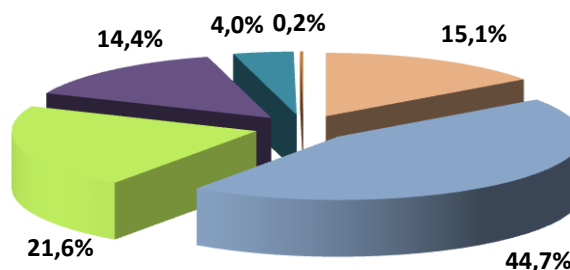
wiekowej 35-44 lata stanowili wśród kobiet – 26,9% (285 osób), mężczyzn – 21,6% (414 osób). Osoby młode do 24 roku życia wśród beneficjentek dotacji stanowiły 16,2% (172 osoby), natomiast wśród mężczyzn – 15,1% (290 osób).

Wykres 7. Struktura wiekowa kobiet otrzymujących dotację w 2009 roku

18-24 25-34 35-44 45-54 55-59

Wykres 8. Struktura wiekowa mężczyzn otrzymujących dotację w 2009 roku

18-24 25-34 35-44 45-54 55-59 60 i pow.

Źródło: Dane PUP. Opracowanie własne.

5. Charakterystyka podmiotów gospodarczych utworzonych przy wsparciu urzędów pracy w 2009 roku

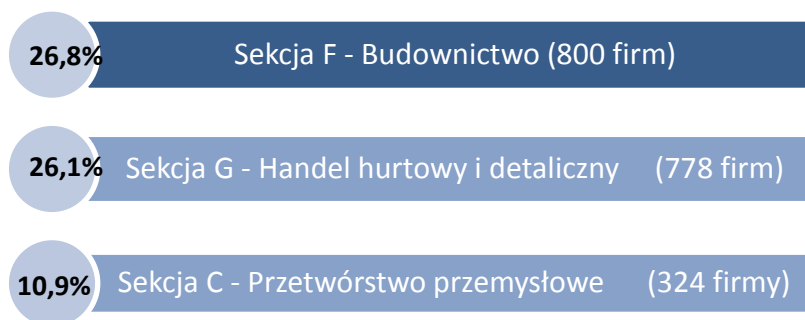
Zakres i rodzaj działalności (szczególnie usługowej) podejmowanej przez bezrobotnych dzięki środkom finansowym Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), był bardzo różnorodny, co obrazują poniższe przykłady:

- usługi fryzjerskie,
- usługi leśne,
- kwaciarnia,
- wulkanizacja,
- solarium,
- naprawa oraz handel zegarów i sztucznej biżuterii,
- stolarstwo,
- naprawa i konserwacja komputerów,
- usługi pielęgnacji psów,
- działalność rozrywkowa.

W 2009 roku, podobnie jak w roku ubiegłym, najwięcej firm powstało w sektorze budownictwo – 26,8% (800 podmiotów). Podobnym zainteresowaniem cieszyła się branża handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle. O takim profilu działalności, w ramach dotacji powstało 26,1% firm (778). Przetwórstwo przemysłowe wybierało 10,9% bezrobotnych (324), którzy skorzystali ze wsparcia finansowego urzędów pracy przy podjęciu działalności, natomiast pozostałą działalność usługową – 9,3% ogółu korzystających z dotacji (278 podmiotów).

Rysunek 5 Sekcje w których powstało najwięcej firm w 2009 roku, utworzonych dzięki dotacjom z urzędu pracy

Źródło: Dane PUP. Opracowanie własne.

Osoby bezrobotne jako profil działalności swojej firmy najrzadziej wybierały sektor: *wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze z układów klimatyzacyjnych* (1 podmiot, tj. 0,01%), *górnictwo i wydobywanie* (3 podmioty, tj. 0,1%) oraz sektor: *dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją* (5 podmiotów, tj. 0,2%).

Porównując strukturę podmiotów gospodarczych, utworzonych dzięki wsparciu ze środków urzędów pracy w roku 2008 i 2009 stwierdzić można, że największe zmiany odnotowano w sektorach, które są najczęściej wybierane przez przedsiębiorców jako profil działalności firmy.

W 2008 roku, udział firm z sektora *budowlanego* wynosił 35,1% (935 firm), jednakże już w roku 2009 liczba ta zmniejszyła się o 8,3 pkt proc., do poziomu 26,8% (800 podmiotów) ogółu nowopowstałych firm w ramach dotacji. W ramach sekcji *przetwórstwo przemysłowe*, w 2009 roku powstały 242 firmy (9,1% ogółu), w 2009 roku zaobserwować można wzrost o 1,8 pkt proc. do liczby 324 podmiotów (10,9% ogółu nowopowstałych firm w ramach dotacji).

Zmiany w latach 2008-2009 widoczne były również w sektorach:

- handel hurtowy i detaliczny; – wzrost udziału podmiotów utworzonych w tym sektorze o 1,5 pkt proc., z 24,6% (654 podmiotów) w 2008 do 26,1% (778 podmiotów) w 2009 roku,
- działalność w zakresie administrowania i działalność wspierająca – wzrost o 1,2 pkt proc., z 2,9% (76 podmiotów) w 2008 roku do 4,1% (122 podmiotów) w 2009 roku,
- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – wzrost o 0,9 pkt proc. – z 4,9% (131 firm) w 2008 roku do 5,8% (172 firm) w 2009 roku.

Tabela 6. Struktura firm utworzonych dzięki dotacjom według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności

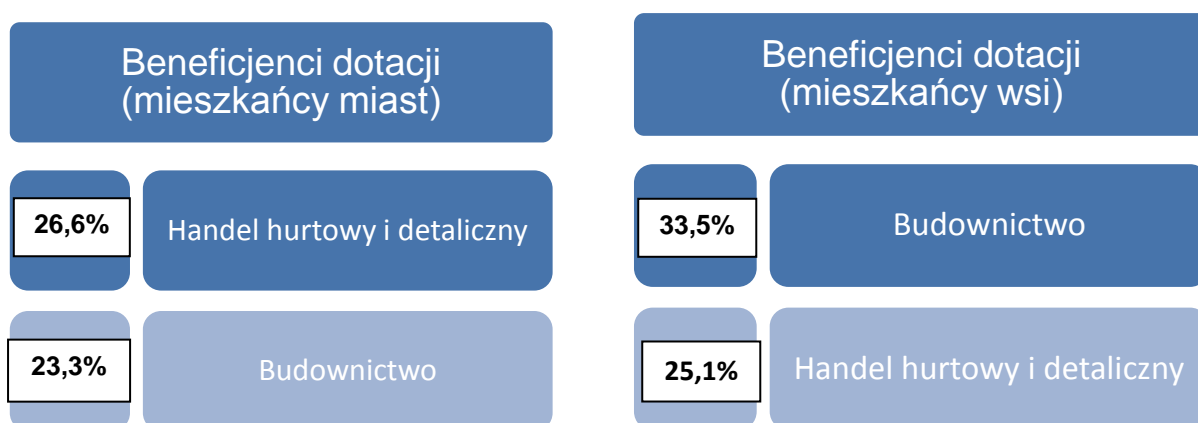
Wyszczególnienie (sekcje)	Liczba powstałych podmiotów			Procentowy udział w ogólnej liczbie utworzonych podmiotów			Zmiany procentowego udziału w ogólnej liczbie utworzonych podmiotów w pkt proc	
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2008:2007	2009:2008
A. Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	64	71	60	2,7	2,7	2	0	-0,7
B. Górnictwo i wydobywanie	3	1	3	0,1	0	0,1	-0,1	0,1
C. Przetwórstwo przemysłowe	214	242	324	9,2	9,1	10,9	-0,1	1,8
D. Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz...	0	1	1	0	0	0	0	0
E. Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	5	6	5	0,2	0,2	0,2	0	0
F. Budownictwo	721	935	800	30,9	35,1	26,8	4,2	-8,3
G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	623	654	778	26,7	24,6	26,1	-2,1	1,5
H. Transport i gospodarka magazynowa	33	56	55	1,4	2,1	1,8	0,7	-0,3
I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	75	62	75	3,2	2,3	2,5	-0,9	0,2
J. Informacja i komunikacja	40	45	70	1,7	1,7	2,3	0	0,6
K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	62	50	58	2,7	1,9	1,9	-0,8	0
L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	5	8	13	0,2	0,3	0,4	0,1	0,1
M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	126	131	172	5,4	4,9	5,8	-0,5	0,9
N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	42	76	122	1,8	2,9	4,1	1,1	1,2
P. Edukacja	45	41	67	1,9	1,5	2,2	-0,4	0,7
Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	21	35	30	0,9	1,3	1	0,4	-0,3
R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	43	50	63	1,8	1,9	2,1	0,1	0,2
S. Pozostała działalność usługowa	205	193	278	8,8	7,3	9,3	-1,5	2
Pozostałe	5	4	8	0,2	0,2	0,3	0	0,1
OGÓLEM	2 332	2 661	2 982	100	100	100	-	-

Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne

Różnice obserwowane w strukturze podmiotów gospodarczych utworzonych w 2009 roku, dzięki wsparciu środkami Funduszu Pracy i EFS widoczne są również w przypadku firm, jakie zostały założone przez osoby z miast i terenów wiejskich, a także przez kobiety i mężczyzn.

Struktura branżowa podmiotów utworzonych w miastach jest odmienna od powstałych na terenach wiejskich. W przypadku beneficjentów dotacji, którzy zamieszkują miasta, 26,6% (517 firm) z nich rozpoczęła działalność w sekcji *handel hurtowy i detaliczny*, natomiast w *budownictwie* 23,3% (452 firmy). Odwrotnie jest natomiast na terenie wsi, bezrobotni mieszkańcy, którzy otrzymali dotację w 2009 roku otwierali własną działalność gospodarczą najczęściej w sektorze *budownictwa* – 33,5% (348 firm), a następnie w *handlu hurtowym i detalicznym* – 25,1% (261).

Rysunek 6 Beneficjenci dotacji w 2009 roku według miejsca zamieszkania i profilu działalności gospodarczej (udział proc.)

Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne

W strukturze branżowej podmiotów utworzonych na terenach wiejskich jak i miejskich, kolejne miejsca zajęły podmioty działające w sekcji: *przetwórstwo przemysłowe* odpowiednio – 11,9% (124 podmioty) i 10,3% (200 podmiotów) oraz *pozostałej działalności usługowej*: 7,5% (78 firm) i 10,3% (200 firm).

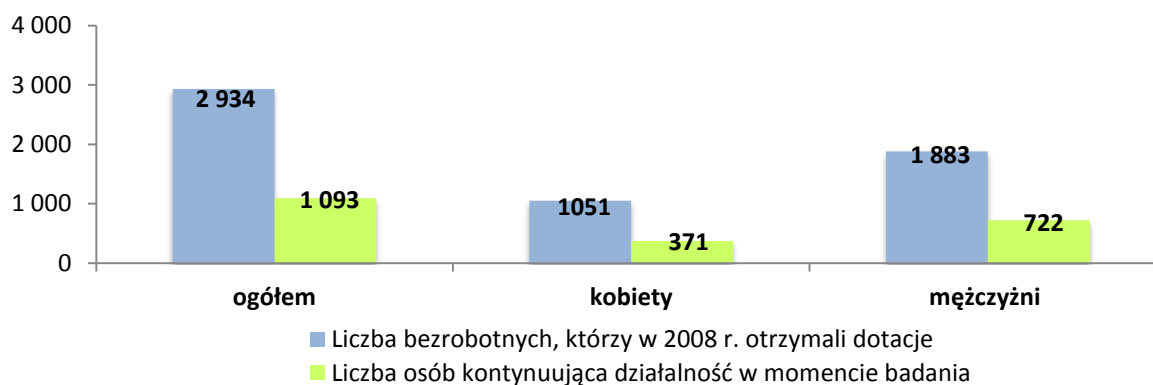
Widoczne są natomiast duże różnice w strukturze podmiotów gospodarczych, biorąc pod uwagę kryterium płci. Prawie 60% kobiet, decydując się na skorzystanie z dotacji utworzyło własne firmy w sektorach: *handel hurtowy i detaliczny* – 39,5% (421 podmiotów) i *pozostała działalność usługowa* – 19,9% (212 podmiotów). W przypadku mężczyzn dominującą branżą było *budownictwo* – 40,9% wszystkich utworzonych przez mężczyzn firm (784 podmioty). Na drugim miejscu uplasował się *handel wraz z naprawą pojazdów samochodowych* – 18,6% (357 podmiotów gospodarczych). Firmy działające w tych dwóch branżach stanowiły 59,5% (1 141 firm) ogółu podmiotów gospodarczych, którymi właścicielami są mężczyźni.

6. Efektywność dotacji przyznanych w 2009 roku bezrobotnym w województwie warmińsko-mazurskim

W 2009 roku, spośród liczby 2 934² przeanalizowanych podmiotów gospodarczych, które powstały dzięki dotacjom w województwie warmińsko-mazurskim, swoją działalność w analizowanym okresie kontynuowały 1 093 firmy (37,3% utworzonych podmiotów).

Wśród osób, które w czwartym roku od uzyskania dotacji nadal prowadziły swój biznes przeważają mężczyźni – 722 osoby. Stanowią oni 38,3% ogółu mężczyzn, którym w 2009 roku przyznano jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej. Spośród 1 051 kobiet, które w analizowanym okresie rozpoczęły pracę na własny rachunek, w 2013 roku kontynuowało ją 371 pań (tj. 35,3%).

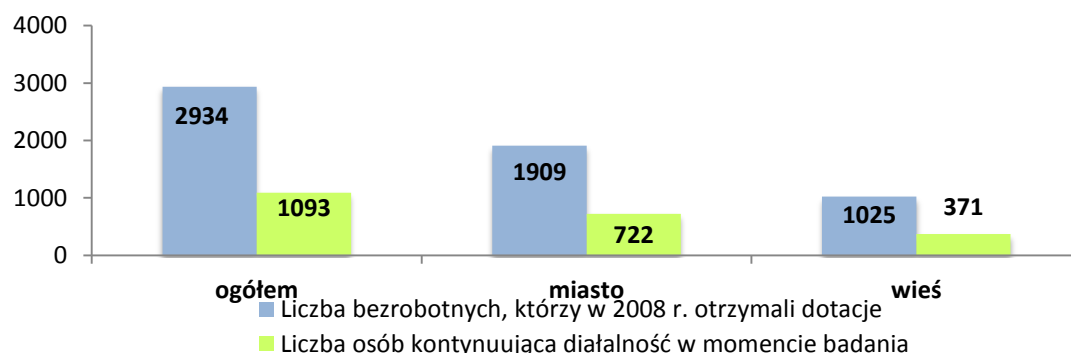
Wykres 9. Efektywność dotacji wg płci beneficjentów programu

Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne.

Procentowy udział mieszkańców wsi, którzy w chwili badania nadal prowadzili działalność gospodarczą rozpoczętą dzięki dotacjom z urzędu pracy, w 2009 roku, wynosił 36,2% (371 osób). Dla osób pochodzących z terenów miejskich wskaźnik ten jest niewiele wyższy i kształtuje się na poziomie 37,8% (722 osoby).

Wykres 10. Efektywność dotacji wg miejsca zamieszkania beneficjentów programu

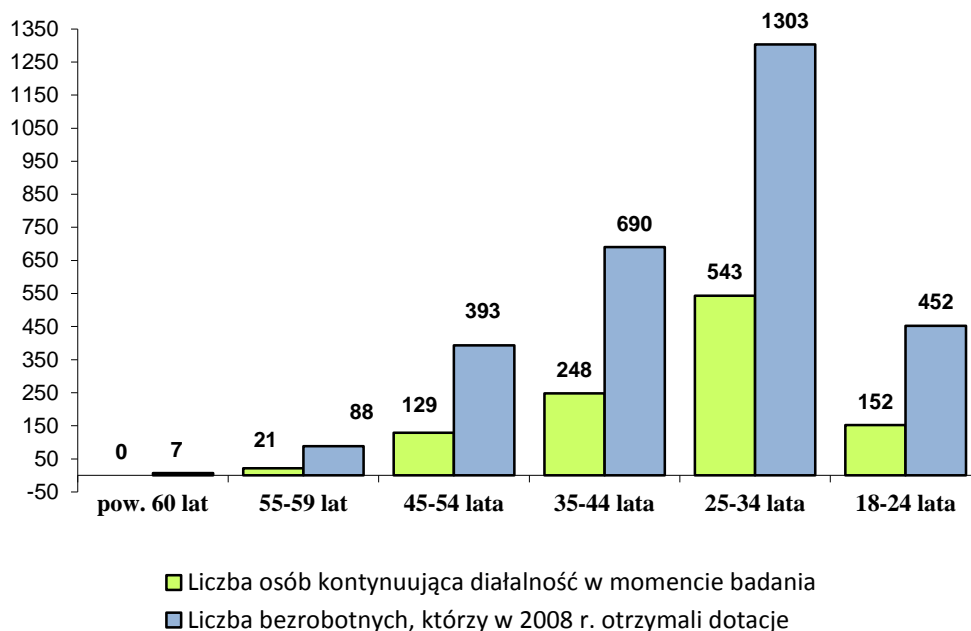
Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne.

² Dane przekazane przez powiatowe urzędy pracy – uwzględniają korekty statystyczne oraz pomniejszenie m.in. o dotacje udzielone niepełnosprawnym przez PFRON. Do analizy nie wzięto również pod uwagę podmiotów gospodarczych ze statusem „zawieszony” (48 podmiotów).

Przy badaniu efektywności dotacji udzielonych w 2009 roku, biorąc pod uwagę strukturę wiekową bezrobotnych, stwierdzamy, że najwyższy wskaźnik efektywności osiągnęły osoby młode w wieku 25-34 lata. Odsetek osób kontynuujących działalność wynosi w tej grupie 41,7% (543 osoby, spośród 1 303, które otrzymały dotacje). Dużą skuteczność w prowadzeniu własnych przedsiębiorstw wykazały także osoby z przedziału wiekowego 35-44 lata (35,9%, tj. 248 osób kontynuujących działalność) oraz najmłodszy beneficjenci w wieku 18-24 lata (33,6%, tj. 152 osoby).

Najniższy wskaźnik efektywności dotyczył osób w wieku 55-60 lat. Spośród 88 osób, które otrzymały dotację w 2009 roku, cztery lata później działalność kontynuuje 21 osób, czyli 23,9% spośród nich. Osoby w wieku 45-54 lata osiągnęły wskaźnik efektywności na poziomie 32,8%, co oznacza, iż firmę nadal prowadzi 129 osób spośród 393, które ją otworzyły.

Wykres 11. Osoby kontynuujące działalność gospodarczą w okresie czterech lat od otrzymania dotacji z urzędu pracy według wieku

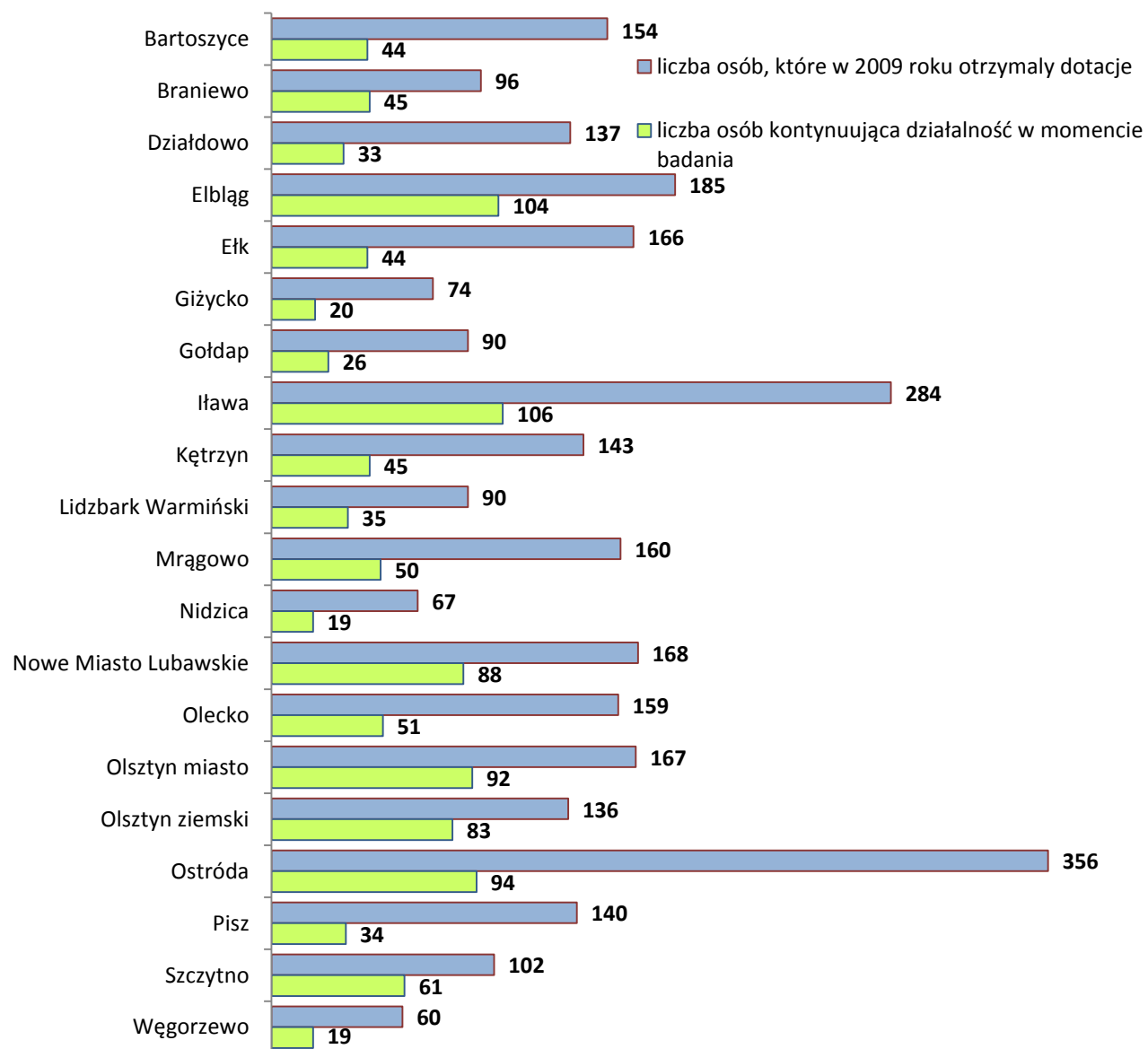

Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne

Jak wskazały dane, najwięcej bezrobotnych, którzy uzyskali dotację w 2009 roku kontynuowało działalność gospodarczą 4 latach od uzyskania dotacji pochodziło z powiatu: iławskiego – 106 osób, elbląskiego – 104 osoby oraz ostródzkiego – 94 osoby.

Najmniejszą liczbę podmiotów, które po tym okresie utrzymały się na rynku odnotowano w powiatach: nidzickim – 19, węgorzewskim – 19, giżyckim – 20 oraz gołdapskim – 26.

Wykres 12. Liczba podmiotów kontynuujących działalność w okresie czterech lat od utworzenia według powiatowych urzędów pracy

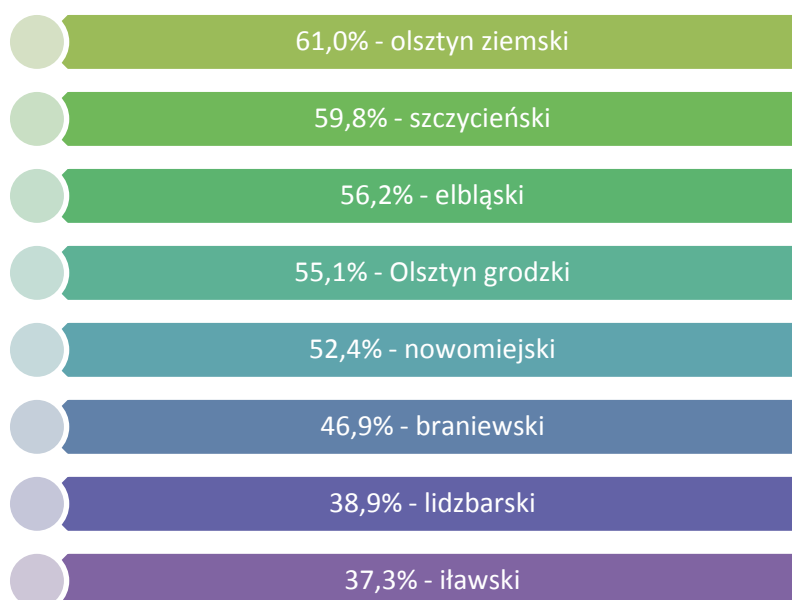

Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne.

Analizując zmiany w efektywności udzielonych dotacji na przestrzeni lat 2007-2009, można zaobserwować systematyczny jej spadek. Najwyższa wartość tego wskaźnika była w roku 2007 i wyniosła 50,6%, już w 2008 roku zmniejszyła się o 5,8 pkt proc. osiągając wartość 44,8%, natomiast w roku 2009 efektywność wyniosła 37,3%, zmniejszając się tym samym o 7,5 pkt proc.

W latach 2007-2009 wskaźnik efektywności dotacji był silnie zróżnicowany terytorialnie. W 2007 roku, wskaźnik tej wartości, powyżej średniej wojewódzkiej osiągnęło dziesięć powiatów (największy odsetek firm kontynuujących działalność odnotowano w powiatach: szczycieńskim – 71,4% i elbląskim – 71,3%). Natomiast w 2008 roku liczba ta spadła do siedmiu powiatów, a wśród nich największa efektywność dotacji wystąpiła na terenie powiatów elbląskiego – 73,3% i iławskiego – 65,1%. W regionie warmińsko-mazurskim, efektywność zatrudnieniowa dotacji na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej w 2009 roku wyniosła 37,3%. Powyżej średniej wojewódzkiej efektywność odnotowano, podobnie jak w 2008 roku, w siedmiu powiatach.

Rysunek 7 Powiaty, w których w 2009 roku odnotowano najwyższą efektywność zatrudnieniową dotacji

Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne.

Nie we wszystkich powiatach, wskaźnik efektywności udzielonych dotacji był wysoki. Powiaty, w których odnotowano stosunkowo niską wartość tego wskaźnika to: działdowski (24,1%), piski (24,3%) oraz ostródzki (26,4%).

Tabela 7. Efektywność dotacji udzielonych w latach 2007-2009 w województwie warmińsko-mazurskim

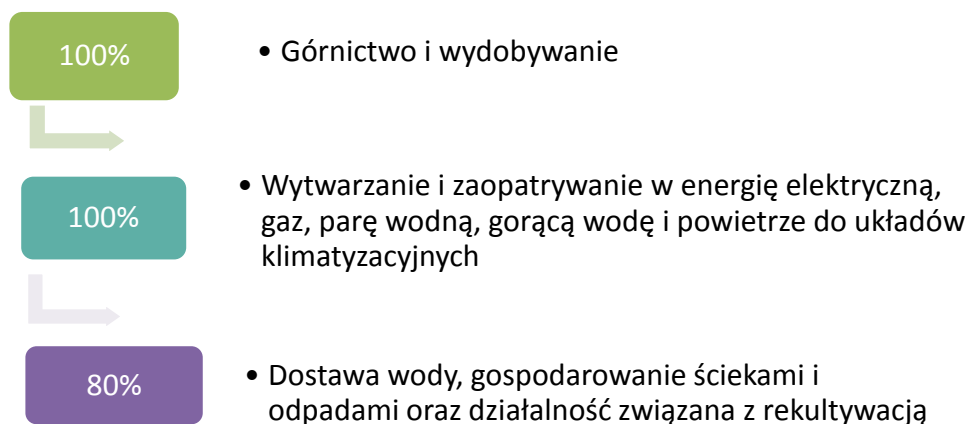
Wyszczególnienie	2007	2008	2009	Dynamika 2008:2007 pkt proc.	Dynamika 2009:2008 pkt proc.
Bartoszyce	46,7	38,0	28,6	-8,7	-9,4
Braniewo	45,1	37,6	46,9	-7,5	9,3
Działdowo	52,3	35,2	24,1	-17,1	-11,1
Elbląg	71,3	73,3	56,2	2,0	-17,1
Elk	34,9	30,1	26,5	-4,8	-3,6
Giżycko	63,3	41,6	27	-21,7	-14,6
Gołdap	37,7	34,7	28,9	-3,0	-5,8
Iława	56,6	65,1	37,3	8,5	-27,8
Kętrzyn	51,6	60,5	31,5	8,9	-29,0
Lidzbark Warmiński	62,0	46,2	38,9	-15,8	-7,3
Mrągowo	49,1	37,7	31,3	-11,4	-6,4
Nidzica	32,3	39,1	28,4	6,8	-10,7

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	Dynamika 2008:2007	Dynamika 2009:2008
Nowe Miasto Lub.	67,7	61,2	52,4	-6,5	-8,8
Olecko	38,2	27	32,1	-11,2	5,1
Olsztyn miasto	58,3	52,3	55,1	-6	2,8
Olsztyn ziemski	53,1	49,5	61	-3,6	11,5
Ostróda	38,4	36,4	26,4	-2	-10
Pisz	42,2	27,4	24,3	-14,8	-3,1
Szczytno	71,4	43	59,8	-28,4	16,8
Węgorzewo	46,4	33,9	31,7	-12,5	-2,2
Ogółem	50,6	44,8	37,3	-5,8	-7,5

Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne.

Analizując okres lat 2007-2009, względem efektywności dotacji w podziale na sekcje PKD, w których podmioty działają, w 2009 roku obserwujemy w dwóch branżach efektywność na poziomie 100%, są to: Sekcja B: *Górnictwo i wydobywanie* (m.in. firma zajmująca się wydobywaniem żwiru i piasku) oraz Sekcja D: *Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych* (firma dystrybuująca gaz). Spośród podmiotów gospodarczych, na utworzenie których przyznane zostały dotacje, wysoki wskaźnik efektywności odnotowujemy dla podmiotów, których działalność związana jest z *dostawą wody, gospodarowaniem ściekami*, w okresie czterech lat od ich utworzenia działalność kontynuowało 80% firm. Na następnych miejscach plasuje się *działalność związana z obsługą rynku nieruchomości* (69,2%), *działalność finansowa i ubezpieczeniowa* (53,4%) oraz *informacja i komunikacja* (52,9%).

Rysunek 8 Efektywność zatrudnieniowa firm założonych w ramach dotacji w 2009 roku, według sekcji PKD

Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne.

Najmniej firm, utworzonych w ramach dotacji w 2009 roku i utrzymujących się na nadal na rynku, odnotowujemy w sekcji: działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (25,4%) działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (28,0%) oraz handlem hurtowym i detalicznym (32,5%).

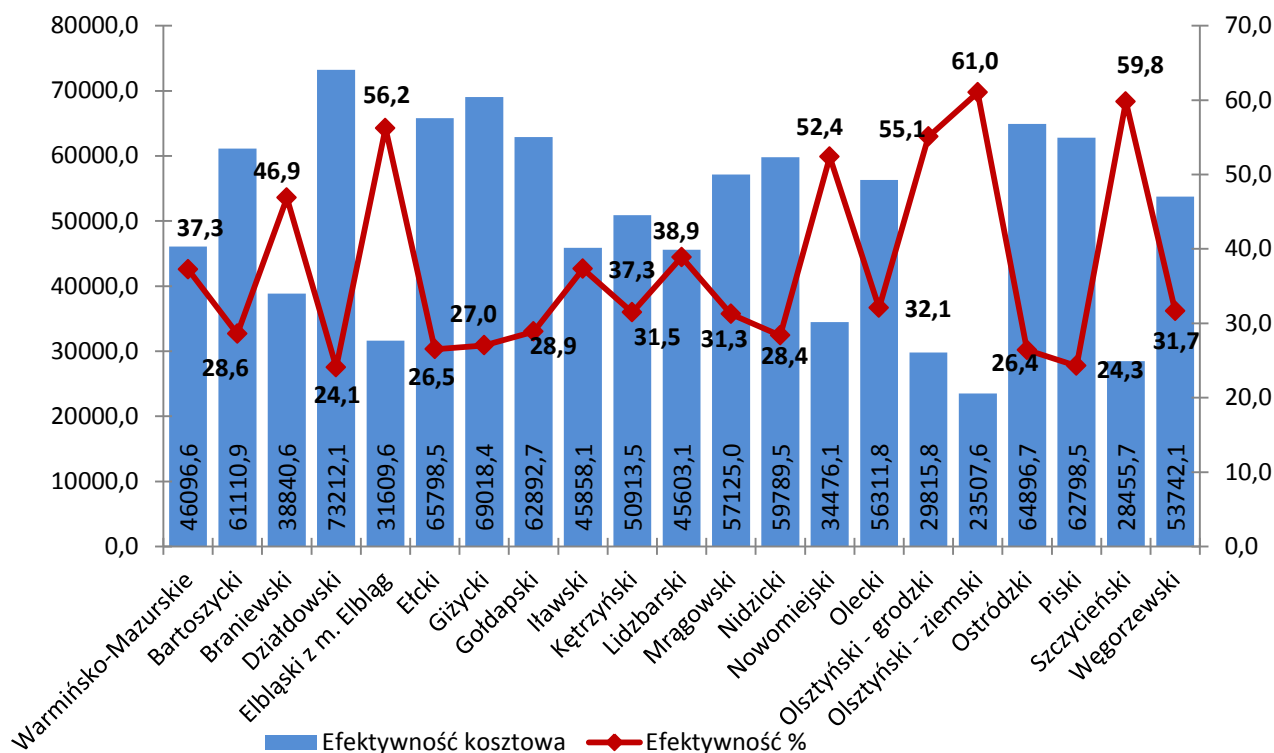
Tabela 8. Struktura podmiotów kontynuujących działalność w okresie czterech lat od ich utworzenia według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności

Wyszczególnienie (sekcje)	Firmy kontynuujące działalność			Udział procentowy firm kontynuujących działalność w ogólnej liczbie podmiotów utworzonych w ramach dotacji w tym sektorze (%)		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009
A. Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	24	24	22	37,5	33,8	36,7
B. Górnictwo i wydobywanie	1	-	3	33,3	-	100,0
C. Przetwórstwo przemysłowe	112	118	113	52,3	48,8	34,9
D. Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	-	-	1	-	-	100,0
E. Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2	3	4	40,0	50,0	80,0
F. Budownictwo	417	397	270	57,8	42,5	33,8
G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	253	279	253	40,6	42,7	32,5
H. Transport i gospodarka magazynowa	15	31	23	45,5	55,4	41,8
I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	34	28	21	45,3	45,2	28,0
J. Informacja i komunikacja	19	32	37	47,5	71,1	52,9
K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	33	20	31	53,2	40,0	53,4
L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	4	5	9	80,0	62,5	69,2
M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	94	81	86	74,6	61,8	50,0
N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	21	30	48	50,0	39,5	39,3
P. Edukacja	21	26	27	46,7	63,4	40,3
Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	8	20	12	38,1	57,1	40,0
R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	18	18	16	41,9	36,0	25,4
S. Pozostała działalność usługowa	104	81	112	50,7	42,0	40,3
Brak danych	1	-	5	20,0	-	62,5
OGÓLEM	1 181	1 193	1 093	50,6	44,8	37,3

Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne.

Średni koszt ponownego zatrudnienia³ w województwie warmińsko-mazurskim dotacji udzielonych przez powiatowe urzędy pracy w 2009 roku, rozpatrywanych w dłuższym okresie czasu (efektywność liczona w czwartym roku od ich otrzymania) wynosił 46 096,6 zł.

Wykres 14. Koszt ponownego zatrudnienia i efektywność zatrudnieniowa dotacji udzielonych przez powiatowe urzędy pracy w 2009 roku

Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne. Efektywność podstawowych form promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych finansowanych ze środków Funduszu Pracy w 2008 roku, Warszawa 2009 r.

Analizując zarazem, koszt ponownego zatrudnienia oraz efektywność zatrudnieniową, najwyższą efektywność dotacji odnotowano w powiecie:

- olsztyńskim – 61%, przy koszcie 23 507,6 tys. zł;
- elbląskim z m. Elbląg – 56,2%, koszt ponownego zatrudnienia 31 609,6 tys. zł;
- mieście Olsztyn – 55,1%, koszt ponownego zatrudnienia 29 815,8 tys. zł.

Niska efektywność zatrudnieniowa, generująca jednocześnie wysoki koszt ponownego zatrudnienia charakteryzuje dotacje udzielone w 2009 roku przez powiatowe urzędy pracy w:

- Działdowie – 24,1%, przy koszcie 73 212,1 tys. zł;
- Piszku – 24,3%, koszt ponownego zatrudnienia 62 798,5 tys. zł;
- Ostródzie – 26,4%, koszt ponownego zatrudnienia 64 896,7 tys. zł.

³ Koszt ponownego zatrudnienia – liczony według: wzoru średni na rozpoczęcie działalności gospodarczej / liczba osób kontynuujących działalność w 2013 roku.

6.1. Ponowna rejestracja w ewidencji powiatowych urzędów pracy osób, które w 2009 roku skorzystały z jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej

W województwie warmińsko-mazurskim z 2 982 bezrobotnych, którzy w 2009 roku skorzystali z jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, 62,5% (1 863 osoby) w okresie czterech lat od ich otrzymania nie powróciło do rejestrów urzędów pracy. Status bezrobotnego przyznano ponownie 1 119 osobom, tj. 37,5%.

Jak wynika z analizy, drugi rok po udzieleniu można uznać za najtrudniejszy. W tym czasie odnotowano największą liczbę osób rejestrujących się w urzędach pracy, po zakończeniu działalności gospodarczej otwartej w 2009 roku – 36,4% ponownych rejestracji (407 osób). W trzecim roku po rozpoczęciu działalności zarejestrowało się 25,8% (289 osób) powracających do ewidencji urzędów pracy. Natomiast po okresie jednego roku, od otrzymania dotacji, po raz kolejny o status bezrobotnego ubiegało się 19,7% ponownie rejestrujących się (220 osób).

Tabela 9. Struktura rejestrujących się w ewidencji urzędów pracy po zakończeniu prowadzenia działalności gospodarczej na prowadzenie której przyznana została dotacja

Wyszczególnienie	Liczba osób powracających do ewidencji			Udział procentowy w ogólnej liczbie osób rejestrujących się po zakończeniu działalności		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009
w roku udzielenia dotacji	1	1	1	0,1	0,1	0,1
w rok po udzieleniu dotacji	76	132	220	10,0	15,1	19,7
2 lata po udzieleniu dotacji	262	342	407	34,4	39,1	36,4
3 lata po udzieleniu dotacji	247	260	289	32,5	29,7	25,8
4 lata po udzieleniu dotacji	175	136	197	23,0	15,6	17,6
brak danych	0	3	5	0,0	0,3	0,4
Ogółem	761	874	1 119	100,0	100,0	100,0

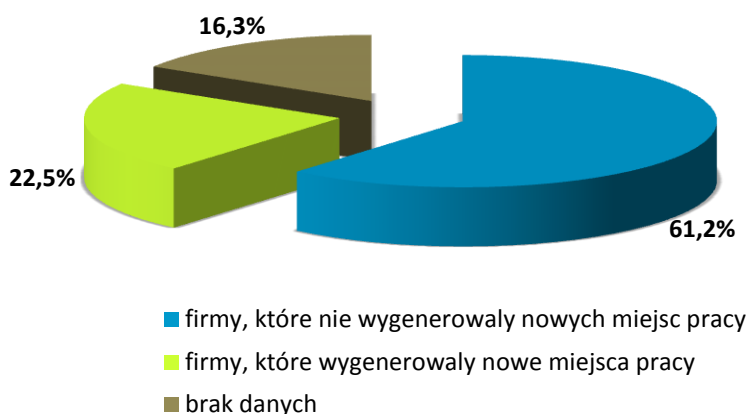
Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne

Na przestrzeni lat, można zaobserwować podobną tendencję, największy odsetek ponownie zarejestrowanych w urzędach pracy, po zakończeniu działalności firm otwartych w ramach dotacji odnotowano w okresie dwóch lat po otrzymaniu dotacji: w 2007 roku było to 34,4% ogółu beneficjentów dotacji (262 osoby), w 2008 roku 39,1% (342 osoby). Również w okresie trzech lat po otrzymaniu dotacji, w latach 2007-2008 obserwujemy wysoki odsetek osób powracających do ewidencji urzędów pracy, w 2007 roku było to 32,5% ogółu (247 osób), natomiast w 2008 – 29,7% (260 osób).

6.2. Nowe miejsca pracy w powstałych podmiotach

Istotnym czynnikiem wyróżniającym dotacje, na tle pozostałych programów rynku pracy jest szansa na tworzenie nowych miejsc pracy - działalność gospodarcza może prowadzić bowiem do powstania miejsc pracy dla kolejnych osób. Według dostępnych danych, wśród firm, które nadal prowadzą działalność gospodarczą (1 093), w 22,5% przedsiębiorstwach (246 podmiotach gospodarczych) utworzonych w 2009 roku dzięki środkom przyznanym z urzędów pracy, oprócz właściciela, zatrudnienie znalazły również inne osoby. Według danych powiatowych urzędów pracy podmioty te mogły wygenerować dodatkowo ponad 500 nowych miejsc pracy. Liczba ta może ulec zwiększeniu, ze względu na fakt, że nie we wszystkich przypadkach dysponowano szczegółowymi informacjami.

Wykres 15. Nowe miejsca pracy utworzone w firmach, które nadal prowadzą działalność gospodarczą utworzoną w ramach dotacji w 2009 roku

Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne.

Liczba utworzonych miejsc pracy w poszczególnych firmach jest zróżnicowana i wynosi od jednego do kilkudziesięciu nowych etatów. Najwięcej miejsc pracy wygenerowały podmioty funkcjonujące w budownictwie (203, tj. 39,6% utworzonych miejsc pracy), handlu hurtowym i detalicznym; naprawie pojazdów samochodowych (52, tj. 10,1%) oraz przetwórstwie przemysłowym (51, tj. 9,9%).

6.3. Zwrot dotacji przyznanych bezrobotnym w 2009 roku na podjęcie działalności gospodarczej⁴

Umowa zawierana przez osobę bezrobotną, która otrzymała dotacje, zobowiązuje ją w określonych przypadkach do zwrotu otrzymanych środków. Dotyczy to osób, które:

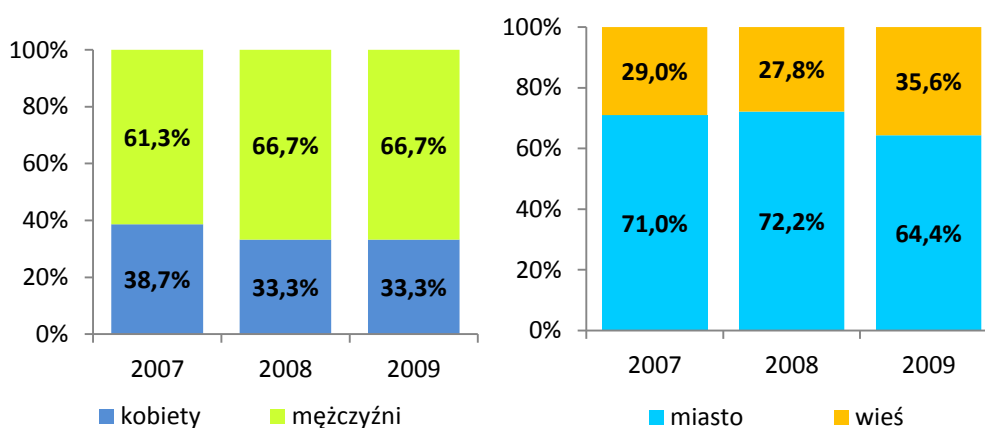
- otrzymane środki wykorzystają niezgodnie z przeznaczeniem,
- prowadzą działalność gospodarczą przez okres krótszy niż 12 miesięcy, podejmą zatrudnienie w okresie pierwszych 12 miesięcy prowadzenia działalności gospodarczej,
- złożą niezgodne z prawdą oświadczenia o spełnianiu przez bezrobotnego kryteriów uprawniających go do otrzymania dotacji,
- naruszą inne warunki umowy.

W województwie warmińsko-mazurskim spośród 2 982 bezrobotnych, którym przyznano w 2009 roku środki finansowe dzięki którym mogli oni otworzyć działalność gospodarczą, obowiązek zwrotu uzyskanej pomocy dotyczył 45 osób tj. 1,5% ogółu przyznanych dotacji (w 2008 roku – 54 osób tj. 2,0% ogółu beneficjentów).

Wśród osób zobowiązanych do zwrotu środków przeważali mężczyźni – 66,7% bezrobotnych (30 osób). Kobiety w populacji tej stanowiły 33,3% (15 osób).

Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania, można zauważyć, że wśród tych, którzy zgodnie z cytowanym artykułem, zobowiązani zostali do zwrotu udzielonej im dotacji 64,4% (29 osób) stanowią mieszkańcy miast.

Wykres 13. Struktura bezrobotnych, którzy zobowiązani byli do zwrotu otrzymanych w 2009 roku środków finansowych na otwarcie działalności gospodarczej

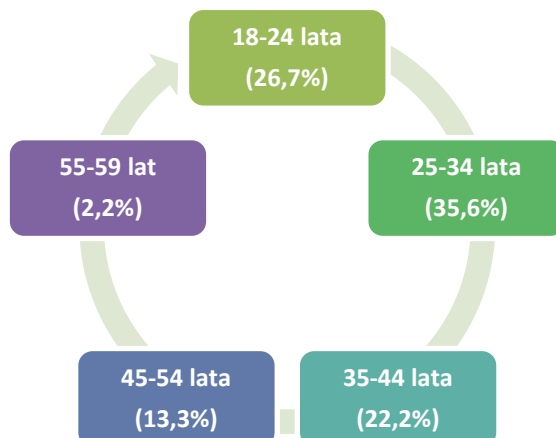

Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne.

⁴ art. 46 ust 3 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2013.674)

W latach 2007-2009, struktura beneficjentów dotacji według płci i miejsca zamieszkania, którzy zobowiązani zostali do zwrotu środków wyglądała podobnie. We wszystkich przypadkach wśród w badanym okresie dominowali mężczyźni oraz mieszkańcy miast.

Rysunek 9 Struktura wiekowa osób, które zwróciły otrzymane w 2009 roku dotacje

Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne.

Analiza struktury wiekowej osób zobowiązanych do zwrotu otrzymanej dotacji wskazuje, że największy procentowy udział bezrobotnych zobowiązanych do zwrotu dotacji, odnotowujemy wśród osób w wieku 25-34 lata (16 osób, tj. 35,6%), osób w wieku od 18 do 24 lat (12 osób, tj. 26,7%) oraz w grupie wiekowej 35-44 lata (10 osób, tj. 22,2%). Natomiast najniższy odsetek osób, którzy zostali zobowiązani do zwrotu dotacji wystąpił w grupie bezrobotnych w wieku 55-59 lat (1 osoba, tj. 2,2%).

Tabela 10. Struktura wiekowa bezrobotnych, którzy zobowiązani byli do zwrotu otrzymanych środków finansowych w latach 2007-2009

Wiek	Liczba zwrotów, zgodnie z art. 46 ust. 3 Ustawy			Procentowy udział zwrotów w ogólnej liczbie udzielonych dotacji		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009
18-24 lata	7	10	12	4,2	2,6	2,6
25-34 lata	13	22	16	2,4	1,9	1,2
35-44 lat	7	7	10	2,3	1,1	1,4
45-54 lat	3	11	6	2,0	2,7	1,5
55-59 lat	1	2	1	5,0	4,0	1,1
60 i powyżej	0	0	0	0	0	0
Brak danych	0	0	2	-	-	-
Ogółem	31	54	45	1,3	2,0	1,5

*Brak danych dotyczących wieku dwóch osób, które zobowiązane były do zwrotu dotacji.

Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne

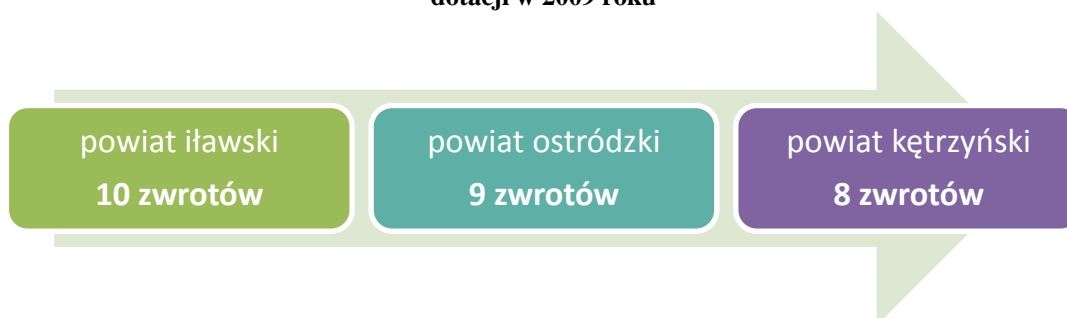
Biorąc pod uwagę grupy wiekowe oraz zwrot otrzymanej dotacji, największy procentowy udział bezrobotnych odnotowujemy wśród osób w wieku 18-24 lata, (2,6% ogółu bezrobotnych z tego przedziału wiekowego, którzy w 2009 roku otrzymali dotację) oraz osób w wieku 45-54 lata (1,5%). Niewiele niższy jest odsetek bezrobotnych, którzy zmuszeni byli do oddania środków przyznanych w ramach dotacji, w kategorii wiekowej 35-44 lata (1,4%). Najniższy analizowany wskaźnik wystąpił w najstarszej grupie wiekowej 55-59 lat (1,1%).

Ponad połowa beneficjentów dotacji (26 osób, tj. 57,8%), która została zobowiązana do zwrotu przyznanej w 2009 roku dotacji, nie zarejestrowała się ponownie w rejestrach powiatowych urzędów pracy. Status bezrobotnego przyznano ponownie 19 osobom (42,2%), z czego najwięcej, bo 20,0% (9 osób) zarejestrowanych zostało w 2011 roku.

Analizując liczbę zwrotów dotacji, względem powiatów, można zauważyć, że w dziewięciu z nich, nie było beneficjentów zobowiązanych do oddania przyznanych środków finansowych. Do powiatów, w których nie wystąpiły zwroty dotacji w 2009 roku należą: braniewski, działdowski, giżycki, gołdapski, nidzicki, nowomiejski, olsztyński, szczycieński i węgorzewski.

Powiaty, w których nastąpiła największa ilość zwrotów środków finansowych w ramach dotacji przyznanych bezrobotnym w 2009 roku to: iławski (10 zwrotów, tj. 3,5% ogółu przyznanych dotacji), ostródzki (9 zwrotów, tj. 2,5% ogółu) oraz kętrzyński (8 zwrotów, tj. 5,6%).

Rysunek 10 Powiaty, w których nastąpiła największa ilość zwrotów środków otrzymanych w ramach dotacji w 2009 roku

Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne

7. Podsumowanie

1. W województwie warmińsko-mazurskim, zainteresowanie podjęciem własnej działalności gospodarczej systematycznie wzrasta, a co za tym idzie rośnie liczba udzielonych dotacji i nakładów finansowych na realizację tego instrumentu rynku pracy. Ogółem, w latach 2006 – 2012 działalność gospodarczą, wspieraną z Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego podjęło 16 258 bezrobotnych. Wydano na ten cel 250 571,7 tys. zł. W 2012 roku, w założeniu własnej firmy wsparło 1 935 osób, czyli ponad dwukrotnie więcej bezrobotnych (wzrost o 980 osób), niż w 2011 roku. Wydatkowano na ten cel kwotę 37 225,9 zł (w stosunku do 2011 roku nastąpił wzrost o 20 077,2 tys. zł, tj. 145,4%).
2. W 2009 roku, dotacje na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej uzyskało 2 988 osób bezrobotnych z województwa warmińsko-mazurskiego, co stanowiło 4,7% w skali całego kraju. Region nasz zajmuje tym samym 12 miejsce w kraju pod względem liczby udzielonego dofinansowania na podjęcie własnej działalności gospodarczej.
3. W 2009 roku, spośród liczby 2 934⁵ przeanalizowanych podmiotów gospodarczych, które powstały dzięki dotacjom w województwie warmińsko-mazurskim, swoją działalność w analizowanym okresie kontynuowały 1 093 firmy (37,3% utworzonych podmiotów).
4. Ryzyko podjęcia działalności na własny rachunek w 2008 roku częściej podejmowali mężczyźni (64,3% otrzymujących dotacje), mieszkańcy miast (65,2%), osoby młode pomiędzy 25 a 34 rokiem życia (44,5%).
5. W 2009 roku, podobnie jak w roku ubiegłym, najwięcej firm powstało w sektorze budownictwo – 26,8% (800 podmiotów). Podobnym zainteresowaniem cieszyła się branża handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, o takim profilu w ramach dotacji powstało 26,1% firm (778). Osoby bezrobotne jako profil działalności swojej firmy najrzadziej wybierały w sektorze: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze z układów klimatyzacyjnych (1 podmiot, tj. 0,01%), górnictwo i wydobywanie (3 podmioty, tj. 0,1%) oraz w sektorze: dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją (5 podmiotów, tj. 0,2%).
6. Analizując zmiany w efektywności udzielonych dotacji na przestrzeni lat 2007-2009, można zaobserwować systematyczny jej spadek. Najwyższa wartość tego wskaźnika była w roku 2007 i wyniosła 50,6%, już w 2008 roku zmniejszyła się o 5,8 pkt proc. osiągając wartość 44,8%, natomiast w roku 2009 efektywność wyniosła 37,3%, zmniejszając się tym samym o 7,5 pkt proc.

---

⁵ Dane przekazane przez powiatowe urzędy pracy – uwzględniają korekty statystyczne oraz pomniejszenie m.in. o dotacje udzielone niepełnosprawnym przez PFRON. Do analizy nie wzięto również pod uwagę podmiotów gospodarczych ze statusem „zawieszony” (48 podmiotów).

7. Efektywność dotacji udzielonych w 2009 roku, jest zróżnicowana lokalnie - wyższą efektywnością niż średnia w województwie charakteryzuje się m.in. powiat olsztyński – 61,0%, szczycieński – 59,8% oraz elbląski – 56,2%. Powiaty, w których odnotowano stosunkowo niską wartość tego wskaźnika to: działdowski (24,1%), piski (24,3%) oraz ostródzki (26,4%).
8. Średni koszt ponownego zatrudnienia⁶ w województwie warmińsko-mazurskim dotacji udzielonych przez powiatowe urzędy pracy w 2009 roku, rozpatrywanych w dłuższym okresie czasu (efektywność liczona w czwartym roku od ich otrzymania) wynosił 46 096,6 zł.
9. Analizując koszt ponownego zatrudnienia oraz efektywność zatrudnieniową, najwyższą efektywność dotacji odnotowano w powiatach: olsztyńskim, elbląskim z m. Elbląg oraz w mieście Olsztyn.
10. Według dostępnych danych, w 22,5% firm (246 podmiotach gospodarczych) utworzonych w 2009 roku dzięki środkom przyznanych z urzędów pracy, oprócz właściciela, zatrudnienie znalazły również inne osoby. Według danych powiatowych urzędów pracy podmioty te mogły wygenerowały dodatkowo ponad 500 nowych miejsc pracy.
11. Obowiązek zwrotu uzyskanej pomocy zgodnie z art. 46 ust 3 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy dotyczył 45 osób (tj. 1,5% ogółu przyznanych dotacji).
12. Powiaty, w których nastąpiła największa ilość zwrotów dotacji przyznanych bezrobotnym w 2009 roku to: iławski (10 zwrotów, tj. 3,5% ogółu przyznanych dotacji), ostródzki (9 zwrotów, tj. 2,5% ogółu) oraz kętrzyński (8 zwrotów, tj. 5,6%).

---

⁶ Koszt ponownego zatrudnienia – liczony według: wzoru środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej / liczba osób kontynuujących działalność w 2013 roku.

Struktura bezrobotnych, którym w latach 2007-2009 przyznano jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej w województwie warmińsko-mazurskim w układzie powiatowych urzędów pracy według płci

Powiat	2007			2008			2009		
	kobiety	mężczyźni	razem	kobiety	mężczyźni	razem	kobiety	mężczyźni	razem
w liczbach bezwzględnych									
Województwo	854	1 478	2 332	824	1 837	2 661	1 065	1 917	2 982
Bartoszyce	40	50	90	37	92	129	67	87	154
Braniewo	41	30	71	35	50	85	43	53	96
Działdowo	46	84	130	46	99	145	47	90	137
Elbląg	64	79	143	65	130	195	66	119	185
Ełk	64	105	169	63	103	166	56	110	166
Giżycko	31	78	109	13	64	77	19	55	74
Gołdap	29	77	106	33	85	118	25	65	90
Iława	99	129	228	75	183	258	124	208	332
Kętrzyn	29	62	91	34	85	119	59	84	143
Lidzbark Warmiński	28	64	92	23	42	65	30	60	90
Mragowo	39	69	108	26	112	138	53	107	160
Nidzica	14	48	62	14	50	64	13	54	67
Nowe Miasto Lub.	48	79	127	42	87	129	58	110	168
Olecko	31	58	89	25	90	115	51	108	159
Olsztyn miasto	61	71	132	58	72	130	76	91	167
Olsztyn ziemski	31	50	81	41	56	97	55	81	136
Ostróda	81	195	276	108	246	354	132	224	356
Pisz	46	63	109	49	86	135	41	99	140
Szczytno	15	48	63	17	69	86	27	75	102
Węgorzewo	17	39	56	20	36	56	23	37	60
udział procentowy									
Województwo	36,6	63,4	100	31	69	100	35,7	64,3	100
Bartoszyce	44,4	55,6	100	28,7	71,3	100	43,5	56,5	100
Braniewo	57,7	42,3	100	41,2	58,8	100	44,8	55,2	100
Działdowo	35,4	64,6	100	31,7	68,3	100	34,3	65,7	100
Elbląg	44,8	55,2	100	33,3	66,7	100	35,7	64,3	100
Ełk	37,9	62,1	100	38	62	100	33,7	66,3	100
Giżycko	28,4	71,6	100	16,9	83,1	100	25,7	74,3	100
Gołdap	27,4	72,6	100	28	72	100	27,8	72,2	100
Iława	43,4	56,6	100	29,1	70,9	100	37,3	62,7	100
Kętrzyn	31,9	68,1	100	28,6	71,4	100	41,3	58,7	100
Lidzbark Warmiński	30,4	69,6	100	35,4	64,6	100	33,3	66,7	100
Mragowo	36,1	63,9	100	18,8	81,2	100	33,1	66,9	100
Nidzica	22,6	77,4	100	21,9	78,1	100	19,4	80,6	100
Nowe Miasto Lub.	37,8	62,2	100	32,6	67,4	100	34,5	65,5	100
Olecko	34,8	65,2	100	21,7	78,3	100	32,1	67,9	100
Olsztyn miasto	46,2	53,8	100	44,6	55,4	100	45,5	54,5	100
Olsztyn ziemski	38,3	61,7	100	42,3	57,7	100	40,4	59,6	100
Ostróda	29,3	70,7	100	30,5	69,5	100	37,1	62,9	100
Pisz	42,2	57,8	100	36,3	63,7	100	29,3	70,7	100
Szczytno	23,8	76,2	100	19,8	80,2	100	26,5	73,5	100
Węgorzewo	30,4	69,6	100	35,7	64,3	100	38,3	61,7	100

Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne.

Struktura bezrobotnych, którym w latach 2006-2008 przyznano jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej w województwie warmińsko-mazurskim w układzie powiatowych urzędów pracy według miejsca zamieszkania

Powiat	2007			2008			2009		
	ogółem	miasto	wieś	ogółem	miasto	wieś	ogółem	miasto	wieś
w liczbach bezwzględnych									
Województwo	2332	1522	810	2 661	1 771	890	2 982	1 943	1 039
Bartoszyce	90	67	23	129	88	41	154	108	46
Braniewo	71	58	13	85	64	21	96	64	32
Działdowo	130	80	50	145	80	65	137	89	48
Elbląg	143	101	42	195	161	34	185	152	33
Ełk	169	119	50	166	127	39	166	128	38
Giżycko	109	71	38	77	54	23	74	49	25
Gołdap	106	50	56	118	59	59	90	53	37
Ława	228	151	77	258	184	74	332	222	110
Kętrzyn	91	69	22	119	80	39	143	105	38
Lidzbark Warmiński	92	76	16	65	52	13	90	63	27
Mragowo	108	64	44	138	84	54	160	97	63
Nidzica	62	33	29	64	32	32	67	37	30
Nowe Miasto Lub.	127	56	71	129	42	87	168	56	112
Olecko	89	62	27	115	74	41	159	121	38
Olsztyn miasto	132	132	0	130	130	0	167	167	0
Olsztyn ziemski	81	39	42	97	51	46	136	57	79
Ostróda	276	172	104	354	239	115	356	201	155
Pisz	109	66	43	135	86	49	140	83	57
Szczytno	63	22	41	86	46	40	102	58	44
Węgorzewo	56	34	22	56	38	18	60	33	27
udział procentowy									
Województwo	100	65,3	34,7	100	66,6	33,4	100	65,2	34,8
Bartoszyce	100	74,4	25,6	100	68,2	31,8	100	70,1	29,9
Braniewo	100	81,7	18,3	100	75,3	24,7	100	66,7	33,3
Działdowo	100	61,5	38,5	100	55,2	44,8	100	65,0	35,0
Elbląg	100	70,6	29,4	100	82,6	17,4	100	82,2	17,8
Ełk	100	70,4	29,6	100	76,5	23,5	100	77,1	22,9
Giżycko	100	65,1	34,9	100	70,1	29,9	100	66,2	33,8
Gołdap	100	47,2	52,8	100	50	50	100	58,9	41,1
Ława	100	66,2	33,8	100	71,3	28,7	100	66,9	33,1
Kętrzyn	100	75,8	24,2	100	67,2	32,8	100	73,4	26,6
Lidzbark Warmiński	100	82,6	17,4	100	80	20	100	70,0	30,0
Mragowo	100	59,3	40,7	100	60,9	39,1	100	60,6	39,4
Nidzica	100	53,2	46,8	100	50	50	100	55,2	44,8
Nowe Miasto Lub.	100	44,1	55,9	100	32,6	67,4	100	33,3	66,7
Olecko	100	69,7	30,3	100	64,3	35,7	100	76,1	23,9
Olsztyn miasto	100	100	0	100	100	0	100	100,0	0,0
Olsztyn ziemski	100	48,1	51,9	100	52,6	47,4	100	41,9	58,1
Ostróda	100	62,3	37,7	100	67,5	32,5	100	56,5	43,5
Pisz	100	60,6	39,4	100	63,7	36,3	100	59,3	40,7
Szczytno	100	34,9	65,1	100	53,5	46,5	100	56,9	43,1
Węgorzewo	100	60,7	39,3	100	67,9	32,1	100	55,0	45,0

Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne.

**Struktura utworzonych podmiotów według Polskiej Klasyfikacji Działalności w Warmińsko-Mazurskim
w 2009 roku**

Powiaty	Sekcje PKD																			Razem	
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	P	Q	R	S		bd
Bartoszyce	a	1	0	20	0	0	29	45	11	4	5	3	0	5	6	1	0	4	20	0	154
	b	0,6	0,0	13,0	0,0	0,0	18,8	29,2	7,1	2,6	3,2	1,9	0,0	3,2	3,9	0,6	0,0	2,6	13,0	0,0	100
Braniewo	a	3	0	8	1	0	18	31	0	3	2	4	0	3	3	3	0	5	12	0	96
	b	3,1	0,0	8,3	1,0	0,0	18,8	32,3	0,0	3,1	2,1	4,2	0,0	3,1	3,1	3,1	0,0	5,2	12,5	0,0	100
Działdowo	a	1	0	13	0	0	43	42	0	2	5	1	0	6	8	2	1	2	11	0	137
	b	0,7	0,0	9,5	0,0	0,0	31,4	30,7	0,0	1,5	3,6	0,7	0,0	4,4	5,8	1,5	0,7	1,5	8,0	0,0	100
Elbląg	a	0	0	27	0	2	48	52	0	3	4	5	0	10	10	1	2	5	16	0	185
	b	0,0	0,0	14,6	0,0	1,1	25,9	28,1	0,0	1,6	2,2	2,7	0,0	5,4	5,4	0,5	1,1	2,7	8,6	0,0	100
Ełk	a	1	0	14	0	0	55	48	3	5	5	1	2	6	6	3	1	4	12	0	166
	b	0,6	0,0	8,4	0,0	0,0	33,1	28,9	1,8	3,0	3,0	0,6	1,2	3,6	3,6	1,8	0,6	2,4	7,2	0,0	100
Giżycko	a	0	0	12	0	1	27	1	3	2	4	4	0	3	0	3	2	4	8	0	74
	b	0,0	0,0	16,2	0,0	1,4	36,5	1,4	4,1	2,7	5,4	5,4	0,0	4,1	0,0	4,1	2,7	5,4	10,8	0,0	100
Gołdap	a	8	1	11	0	0	31	15	5	2	0	1	0	2	5	3	1	1	4	0	90
	b	8,9	1,1	12,2	0,0	0,0	34,4	16,7	5,6	2,2	0,0	1,1	0,0	2,2	5,6	3,3	1,1	1,1	4,4	0,0	100
Hawa	a	6	0	36	0	0	93	103	7	9	6	6	1	16	6	11	2	8	18	1	329
	b	1,8	0,0	10,9	0,0	0,0	28,3	31,3	2,1	2,7	1,8	1,8	0,3	4,9	1,8	3,3	0,6	2,4	5,5	0,3	100
Kętrzyn	a	2	0	11	0	0	32	48	3	3	2	2	0	4	2	4	1	2	27	0	143
	b	1,4	0,0	7,7	0,0	0,0	22,4	33,6	2,1	2,1	1,4	1,4	0,0	2,8	1,4	2,8	0,7	1,4	18,9	0,0	100
Lidzbark W.	a	1	0	18	0	0	19	31	3	1	2	1	1	1	2	1	0	2	4	3	90
	b	1,1	0,0	20,0	0,0	0,0	21,1	34,4	3,3	1,1	2,2	1,1	1,1	1,1	2,2	1,1	0,0	2,2	4,4	3,3	100
Mrągowo	a	8	0	19	0	1	34	34	3	10	4	2	1	7	9	3	2	1	21	1	160
	b	5,0	0,0	11,9	0,0	0,6	21,3	21,3	1,9	6,3	2,5	1,3	0,6	4,4	5,6	1,9	1,3	0,6	13,1	0,6	100
Nidzica	a	0	0	15	0	0	26	6	2	1	0	0	2	4	2	3	1	0	5	0	67
	b	0,0	0,0	22,4	0,0	0,0	38,8	9,0	3,0	1,5	0,0	0,0	3,0	6,0	3,0	4,5	1,5	0,0	7,5	0,0	100
Nowe Miasto Lubawskie	a	1	0	18	0	0	59	45	2	2	2	5	2	6	9	1	1	3	12	0	168
	b	0,6	0,0	10,7	0,0	0,0	35,1	26,8	1,2	1,2	1,2	3,0	1,2	3,6	5,4	0,6	0,6	1,8	7,1	0,0	100
Olecko	a	1	0	12	0	0	53	40	1	4	3	7	0	5	10	4	3	2	13	1	159
	b	0,6	0,0	7,5	0,0	0,0	33,3	25,2	0,6	2,5	1,9	4,4	0,0	3,1	6,3	2,5	1,9	1,3	8,2	0,6	100
Olsztyn miasto	a	0	0	14	0	0	20	29	2	5	8	0	2	41	9	6	7	10	14	0	167
	b	0,0	0,0	8,4	0,0	0,0	12,0	17,4	1,2	3,0	4,8	0,0	1,2	24,6	5,4	3,6	4,2	6,0	8,4	0,0	100
Olsztyn ziemski	a	3	0	10	0	0	35	27	0	4	4	4	1	16	5	7	1	1	18	0	136
	b	2,2	0,0	7,4	0,0	0,0	25,7	19,9	0,0	2,9	2,9	2,9	0,7	11,8	3,7	5,1	0,7	0,7	13,2	0,0	100
Ostróda	a	9	2	27	0	1	98	108	5	8	8	3	0	22	17	8	3	1	36	0	356
	b	2,5	0,6	7,6	0,0	0,3	27,5	30,3	1,4	2,2	2,2	0,8	0,0	6,2	4,8	2,2	0,8	0,3	10,1	0,0	100
Pisz	a	13	0	22	0	0	35	31	2	6	3	5	0	8	3	0	1	1	10	0	140
	b	9,3	0,0	15,7	0,0	0,0	25,0	22,1	1,4	4,3	2,1	3,6	0,0	5,7	2,1	0,0	0,7	0,7	7,1	0,0	100
Szczytno	a	0	0	13	0	0	31	23	2	0	2	2	1	5	4	1	1	5	10	2	102
	b	0,0	0,0	12,7	0,0	0,0	30,4	22,5	2,0	0,0	2,0	2,0	1,0	4,9	3,9	1,0	1,0	4,9	9,8	2,0	100
Węgorzewo	a	2	0	4	0	0	14	17	0	1	1	2	0	2	6	2	0	2	7	0	60
	b	3,3	0,0	6,7	0,0	0,0	23,3	28,3	0,0	1,7	1,7	3,3	0,0	3,3	10,0	3,3	0,0	3,3	11,7	0,0	100
Ogółem	a	60	3	324	1	5	800	778	55	75	70	58	13	172	122	67	30	63	278	8	2982
	b	2,0	0,1	10,9	0,0	0,2	26,8	26,1	1,8	2,5	2,3	1,9	0,4	5,8	4,1	2,2	1,0	2,1	9,3	0,3	100

**Struktura bezrobotnych, którym w latach 2007-2009 przyznano jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej
w województwie warmińsko-mazurskim w układzie powiatowych urzędów pracy według wieku**

Powiat	Rok 2007							Rok 2008							Rok 2009						
	Razem	18-24 lat	25-34 lat	35-44 lat	45-54 lat	55-60 lat	Pow. 60 roku życia	Razem	18-24 lat	25-34 lat	35-44 lat	45-54 lat	55-60 lat	Pow. 60 roku życia	Razem	18-24 lat	25-34 lat	35-44 lat	45-54 lat	55-60 lat	Pow. 60 roku życia
Bartoszyce	90	20	31	24	15	0	0	129	25	59	24	16	4	1	154	30	51	56	14	3	
Braniewo	71	17	28	16	7	3	0	85	14	31	18	19	3	0	96	10	47	22	13	3	1
Działdowo	130	30	52	34	13	1	0	145	18	57	41	29	0	0	137	28	55	30	21	3	
Elbląg	143	10	61	45	24	3	0	195	27	91	47	25	4	1	185	14	96	35	29	11	
Elk	169	21	73	48	23	4	0	166	21	79	43	20	3	0	166	17	74	45	27	3	
Giżycko	109	14	58	20	16	1	0	77	10	26	18	20	3	0	74	9	36	15	11	3	
Gołdap	106	22	38	24	18	4	0	116	11	42	49	12	2	0	90	16	22	29	18	4	1
Ława	228	37	113	51	24	3	0	258	40	129	44	41	3	1	331	66	148	72	37	8	
Kętrzyn	91	16	41	19	15	0	0	119	20	50	26	21	2	0	143	15	70	39	15	4	
Lidzbark Warmiński	92	12	37	26	15	2	0	65	14	28	15	6	2	0	90	17	36	19	17	1	
Mrągowo	108	16	48	31	13	0	0	138	20	58	36	21	3	0	160	35	69	28	19	9	
Nidzica	62	12	29	15	5	1	0	64	3	38	13	9	1	0	67	12	26	19	8	2	
Nowe Miasto Lub.	127	36	42	33	11	5	0	129	24	47	36	20	1	1	168	33	68	45	20	2	
Olecko	89	23	30	17	18	1	0	115	25	49	19	18	4	0	159	27	68	31	26	7	
Olsztyn miasto	132	12	67	31	18	3	1	130	12	73	22	20	3	0	167	12	93	37	16	9	
Olsztyn ziemski	81	8	45	11	13	4	0	97	12	46	22	17	0	0	136	13	70	34	14	4	1
Ostróda	276	56	121	64	30	4	1	354	47	164	82	55	6	0	356	62	169	73	44	8	
Pisz	109	13	47	29	17	3	0	135	25	52	39	15	3	1	140	24	56	35	18	7	
Szczytno	63	6	27	18	11	1	0	86	8	38	22	17	1	0	102	14	43	23	19	3	
Węgorzewo	56	9	25	12	9	1	0	55	9	22	13	9	2	0	60	8	29	12	11	0	
WOJEWÓDZTWO	2 332	390	1 013	568	315	44	2	2 658 *	385	1179	629	410	50	5	2981*	462	1326	699	397	94	3

Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne. *Brak informacji na temat wieku trzech osób, które uzyskały dotacje w 2008 roku. Brak informacji na temat wieku jednej osoby, która uzyskała dotacje w 2009 roku.

Efektywność dotacji udzielonych w latach 2007-2009 w województwie warmińsko-mazurskim w układzie powiatowych urzędów pracy

Wyszczególnienie	2007				2008				2009			
	Liczba osób, które otrzymały dotacje	Liczba osób kontynuujących działalność, na podjęcie której przyznane zostały środki finansowe	Efektywność *	Liczba podmiotów gospodarczych, które wygenerowały nowe miejsca pracy	Liczba osób, które otrzymały dotacje	Liczba osób kontynuujących działalność, na podjęcie której przyznane zostały środki finansowe	Efektywność *	Liczba podmiotów gospodarczych, które wygenerowały nowe miejsca pracy	Liczba osób, które otrzymały dotacje	Liczba osób kontynuujących działalność, na podjęcie której przyznane zostały środki finansowe	Efektywność *	Liczba podmiotów gospodarczych, które wygenerowały nowe miejsca pracy
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Bartoszyce	90	42	46,7	5	129	49	38	15	154	44	28,6	18
Braniewo	71	32	45,1	15	85	32	37,6	13	96	45	46,9	27
Działdowo	130	68	52,3	10	145	51	35,2	12	137	33	24,1	14
Elbląg	143	102	71,3	31	195	143	73,3	38	185	104	56,2	30
Ełk	169	59	34,9	25	166	50	30,1	28	166	44	26,5	20
Giżycko	109	69	63,3	25	77	32	41,6	8	74	20	27,0	6
Gołdap	106	40	37,7	6	118	41	34,7	10	90	26	28,9	6
Iława	228	129	56,6	34	258	168	65,1	13	284	106	37,3	26
Kętrzyn	91	47	51,6	10	119	72	60,5	14	143	45	31,5	7
Lidzbark Warmiński	92	57	62	17	65	30	46,2	10	90	35	38,9	14
Mragowo	108	53	49,1	18	138	52	37,7	17	160	50	31,3	11
Nidzica	62	20	32,3	5	64	25	39,1	9	67	19	28,4	0
Nowe Miasto Lub.	127	86	67,7	12	129	79	61,2	8	168	88	52,4	1
Olecko	89	34	38,2	8	115	31	27	7	159	51	32,1	8
Olsztyn miasto	132	77	58,3	9	130	68	52,3	1	167	92	55,1	b.d.
Olsztyn ziemski	81	43	53,1	3	97	48	49,5	6	136	83	61,0	9
Ostróda	276	106	38,4	41	354	129	36,4	30	356	94	26,4	33
Pisz	109	46	42,2	7	135	37	27,4	9	140	34	24,3	12
Szczytno	63	45	71,4	6	86	37	43	0	102	61	59,8	2
Węgorzewo	56	26	46,4	4	56	19	33,9	17	60	19	31,7	2
Ogółem	2 332	1 181	50,6	291	2 661	1 193	44,8	265	2 934**	1 093	37,3	246

* Ze względu na fakt, że daty badania efektywności dotacji w poszczególnych latach były różne, mogą one nie być w pełni porównywalne i tylko świadczyć o pewnych kształtujących się tendencjach.** Do obliczenia efektywności dotacji udzielonych w 2009 roku, ilość beneficjentów pomniejszono o firmy, które są zawieszono w systemie ewidencji działalności gospodarczej.

